

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

Ainoa työväenliikkeen yleisetu-
ja ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Perjantaina, Heinäkuun 28 p. - Friday, July 28

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

29:säs vuosikerta - Vol. XXIX - No 174 - 1933

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$5.50 Kolme kuukautta... \$1.75
Puoli vuotta \$3.00 Kuukausi 75c
SUOMEN: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjallisuuskirjeet
osoitteella: Raivaaja,
Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.
J. Suominen, Mgr.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
3, 1879.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Pub-
lishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOITUSHINNAT:—Saturnaiset ilmoitukset 60 sent-
tiä palstatuina. Selvoviata ilmoitukset annetaan tar-
kompiä tietoja kysytessä. Palkkautuminen uutis-
notuk- set 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$5.50 For 3 months \$1.75
For 6 months \$3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

TUOTANTOSÄÄNTÖJEN KÄSITTELYTAPAA ON AR- VOSTELTU ANKARASTI

Sillä menettelytavalla, jota julkisissa kuuluste-
luissa nyt noudatetaan tuotantosäännöistä, ei
tarkotustaan vastaavia tule.

Sen sijaan, että niiden piti lieventää työttömyyttä
ja lisätä ostovoimaa, ne saattavat tulla hinta-
määrityksen ja monopoliseerauksen välineiksi

Lakossa olevat kumityöläiset järjestyvät

Chicopee, Mass., heinäk. 28 p. —
Lakossa olevat Fisk Rubber
Companyn työläiset ovat perus-
taneet järjestön, johon on liittyy-
nyt 800 jäsentä ja 300 uskootaan
liittyvän tänään. Päätöstä ei
vielä ole tehty joko tämä uusi
järjestö jää itsenäiseksi, tai lii-
tyykö se Amerikan Työväenlii-
toon.

Lakko-komitea aikoo tänään
uudelleen neuvotella tehtaan joh-
tajan, C. E. Maynardin, kanssa
lakkolaisten vaatimusten tyydyt-
tämisestä. Vaatimuksena on 50
prosentin palkankorotus.

Presidentin vetomukset postitettui

Washington, heinäk. 27 p. —
Tänään alkoivat postimestarit
viiden miljoonan vetomuksen
jakelun tehtäville, välittämällä
ja kuluttamalla joissa asianomaiset
lupautuvat osallistumaan jouk-
kotoimintaan, jotka tarkoitet-
sena on korottaa kansan osto-
kykyä.

Kuluttajain osa tässä joukko-
toiminnassa on sellaisten liikkei-
den kannattaminen jotka osotta-
vat, että he ovat allekirjottaneet
heidän osalleen tulevan sitou-
muksen. Tehtävilleiden on si-
touduttava suorittamaan työläi-
sille vähintään 40 senttiä tun-
ti ja rajoittamaan työajan 35:een
tuntiin viikossa, sekä rajoitta-
maan valvokautuustyöläisten työ-
viikon 40-tuntiseksi ja suoritta-
maan heille palkkaa vähintään
\$12 tai — \$15 viikossa, riippuen
asukasluvusta paikkakunnalla
missä heidän liikkeensä sijaitsee.

Nämä sitoumukset ovat presi-
denti Rooseveltin esitysten mu-
kaiset. Radiopuheen johdosta
minkä presidentti piti on hän
saanut vastaanottaa yli 17,000
vastausta joissa kaikissa luvaa-
taan yhteistoimintaa hänen esi-
tyksensä täyttämiseksi.

Värjärien lak- ko levää

Paterson, N. J., heinäk. 28 p. —
Eilen liittyi värjärien lakkoon,
mikä Fair Lawnissa toissapäivä-
nä alkoi, 800 työläästä kolmesta
tärkeästä värjäyslaitoksesta.
Fair Lawnissa on 2,000 värjäys-
laitoksen työläästä lakossa.

Tällä, samoin kuin Fair Law-
nissa, lakon syy on se, että
värjäyslaitosten johtajat eivät
antaneet vakuutusta siitä, että
palkat eivät pienene kun työai-
ka lyhennetään tuotantosäännön
säästöjen mukaiseksi.

Lakko päättynyt

(Sähkösanoma)
Central Falls, R. I., heinäk. 28
p. — Lakko National Weaving
Companyn silkkituotomalla täällä
päättynyt tänään, työläisten hyväk-
syttävä esityksen jonka mukaan
he palaavat töihin maanantaina,
työviikon ollessa 40-tuntisen ja
alimman palkan ollessa \$14 vii-
kossa, sekä koneiden korjaajille
\$35 viikossa. Toisten korkeaa
palkkajempien työläisten palk-
ka järjestetään myöhemmin. So-
sialisuustyksen laativat tehtaan
insinööri ja lakkokomitea ja
vahvistivat sen lakkolaisten ko-
kouksessaan.

POLIISEILLA KANSAINVÄLINEN NEUVOTTELU

Suunnittelevat yhteis-
toimintaa rikollisia
vastaan.

(Sähkösanoma)

Chicago, heinäk. 28 p. — Kan-
sainvälinen yhteistoiminta valko-
orjakaupan, huumausaineiden sala-
kuljetuksen, petkutusten, sala-
kuljetuksen ja muiden kansain-
välisten rikosten estämiseksi oli
neuvottelun alaisena täällä poliis-
ien kansainvälisessä kokouk-
sessa, jossa oli edustajia tar-
keimmista Euroopan ja Pohjois-
ja Etelä-Amerikan maista.

Kansainvälinen tietotoimisto
tulisi olemaan tuon järjestön
tärkeimpänä osistimona. Kan-
sainvälisen rikospoliisikomisio-
nin toimisto, joka sijaitsee Wien-
issä, siirrettäisiin Geneveen.
Amerikan maiden toimisto tu-
lisi olemaan Yhdysvaltain oikeus-
departementissa Washingtonis-
sa, D. C.

Kansainvälisen yhteistoimin-
nan ohjelmaa laaditaan tänään
eri poliisiryhmien salaisessa ko-
kouksessa.

Konferenssin epäonnistumi- sesta ei voida syyttää ketään

Lontoo, heinäk. 28 p. — Ram-
say MacDonald, Suurbritannian
pääministeri, puhuen eilen illalla,
kansainvälisen talouskonferens-
sin päättymisen jälkeen, selitti
kansainvälisen rahittilanteen te-
neen konferenssin keskeyttämi-
sen välttämättömäksi, mutta si-
itä ei ketään voi syyttää.

Puheessaan MacDonald selitti
sellaisten tilanteen kehittyneen
jota ei voida kontrolloida, mutta
siitä voidaan yhtä hyvin syyttää
luojaa kuin Yhdysvaltain halli-
tusta. Eri maitten hallitusten
on tehtävä paras mahdollinen
nykyisestä tilanteesta.

Lakkovarti- joita vangittu Bostonissa

Boston, heinäk. 28 p. — En-
simmäiset vangitsemiset sade-
takkien tekijän lakon yhteydes-
sä toimeenpantiin täällä eilen.
Naisten pukutyöläisten unionin
paikallisyhteisöön toimitettiin
Philip Kramer ja neljä lakkovarti-
ja vangittiin, syytettynä jalkakul-
jain vapaan liikunnan häiritse-
misestä Northampton kadulla.

Vangitsemisen jälkeen esitet-
tiin virkaatekevälle poliisipääl-
lille, James McDewittille, valit-
tus sen johdosta kun poliisit
provosoivat lakkolaisia ja lakko-
vahtia, kehoittamalla työläisiä
menemään töihin, sen jälkeen
kun lakkovahdit ovat saaneet
heidät jäämään työstä pois. Yk-
si poliisi sen lisäksi, on käyttä-
nyt sopimattomia keinoja lakko-
vahtien tehtävän häiritsemiseksi.

Lakkolaisiin liittyi eilen yhden
suuren työpaikan työläiset, jotka
lakon ensimmäisenä päivänä jäl-
lät töihin.

Epäonnistunut kaap- pausyritys (Sähkösanoma)

Wilmingon, Del., heinäk. 28
p. — Kaksi miestä, jotka kaap-
pasivat 19-vuotiaan Anna May
Adamsin tänään paikasivat hän-
nen ulos autostaan, epäonnistu-
tuaan yrityksessään kloroformi-
moida hänet.

BALBO YHÄ ODOTTELEE HY- VÄÄ SÄÄTÄ

Atlantille lähtö lykkäy-
tyn epämääräisesti.

(Sähkösanoma)

Shoal Harbor, Newfoundland,
heinäk. 28 p. — Epäedulliset sää-
tiedot Atlantin takaa viivyttivät
kenraali Italo Balbon johtaman
lentolaivueen lähtöä valtamerel-
lä tänään. Lähtö on lykkäyty-
nyt epämääräisesti.

Seuraavana määräpäikkana, el-
lei ohjelmaa muuteta, on Valen-
cia-saari, jonne on Cape Ra-
cesta matkaa 1,800 mailia.

HEIKKOMIELI- NEN NAINEN VERITÖISSÄ

Ampunut äitinsä ja ai-
konut ampu miehen-
sä ja itsensä.

(Sähkösanoma)

Orange, Mass., heinäk. 28 p. —
Eräs entinen koulunopettaja tä-
nään johti poliisin kuulin lävis-
tämään äitinsä ruumiin luokse
Warwickin metsässä, jossa hän
ampui hänet, kun vanhempi nai-
nen kumartui poimimaan kuk-
kia.

Tunnustanut surmaaja, Mrs.
Ruth E. Compton, kertoi vira-
nomaisille, että hän aikoi ampu-
a myös miehensä Warren W.
Comptonin, valtion palvelukses-
sa olevan insinöörin, sekä itsen-
sä, mutta suunnitelmat menivät
vikaan.

Verityön uhriksi joutui Mrs.
Mabel A. Grogan, 50-vuotias,
Cyrus Alger koulun johtaja Etelä-
Bostonissa. Hän ja hänen tyt-
tensä olivat kesälomalla Gro-
ganin kämpällä East Northfield-
issä, muutamien maiden päässä
täältä. Mrs. Compton on henki-
sen tasapainonsa menettänyt.
Hän oli viime huhtikuulla erääs-
sä hoitolassa 20 päivää havain-
noittavana.

Piiriioikeuden tuomari E. S.
Hall lähetti Mrs. Comptonin
Bridgewaterin valtion sairaalaan
tutkittavaksi.

Viranomaiset kertovat Mrs.
Comptonin sanoneen, että hän
"pelkäsi äitinsä kävelevän itsen-
sä kuoliaksi ja joutuvan elä-
vältä haudatuksi", joten hän
ampui hänet.

Ankara maanjä- ristys Alaskassa

(Sähkösanoma)
Dutch Harbor, Alaska, heinä-
kuun 28 p. — Ankara maanjä-
ristys joka kesti 15 sekuntia,
tärjättyä Unalaskaa klo 7:49 tä-
nä aamuna (Itä-Amerikan päi-
vänvaloaika).

Asioita tippui ja kelloja pyä-
sähtyi, mutta ensi tiedot eivät
kertonet mistään vakavista va-
hingoista.

“Rosvot” yhä japanilais- ten vastuksena

(Sähkösanoma)
Mukden, Mantsuria, heinäk.
28 p. — “Rosvot” (jolla nimellä
japanilaiset kutsuvat yleensä
kaikkia heidän valansa kiinalai-
sia vastustajia Mantsuriassa)
ovat edelleen japanilaisten vas-
tuksena siellä täällä. Niinpä tä-
nään keskeneräiset valtoasiat
kahteen laukuun ja valmistu-
vat lähtemään puolenyön aikana
maasudella sijaitsevaan synty-
mäkotiansa Crum Elbowiin, jo-
ka sijaitsee Hudson-virran ror-
malla Hyde Parkissa, N. Y. Hän
aikoo viipyä siellä työnäpäivän
saakka.

PUKUTYÖLÄISET ESITTÄNEET VAATIMUKSEN

Se poikkeaa kumpaisen-
kin tehtailijaryhmän
esityksestä.

(Sähkösanoma)

Washington, heinäk. 28 p. —
Eilen iltapäivällä päättyivät kuul-
ustelut joita miesten pukuteol-
isuuden tuotantosäännöstä on
toimitettu ja kuulustelija, tri
Lindsay Rogers, elvytyshallinnon
johtajan apulainen, otti esitetty
huonokset harkinnan alaiseksi.

Työläisten vaatimus esitety.

Pukutehtailijat ovat jakaantue-
neet kahteen yhdistykseen, jotka
kumpikin esittivät oman esityk-
sensä. Ne eivät muissa suhteis-
sa toistaisaan poikenneet, paitsi
siinä että toisten esityksen mu-
kaan miesten pukuteollisuus tu-
lisi olemaan kauttaaltaan järjes-
tyneitten työläisten työala ja
toisen esityksen mukaan avonais-
en työpaikan järjestelmä sallit-
taisiin. Työpalikka ja työaika oli
kumpaisessakin esityksessä sa-
ma: 35 senttiä tunti pohjoisessa
ja 32.5 senttiä etelässä, ja työ-
viikko 40-tuntinen.

Amalgamated Clothien liiton
edustaja, John J. Manning, vaa-
tivat työpaikan korottamista 50
senttiin tunti ja työaika lyhen-
nettäväksi, Hillman 35-tuntisek-
si ja Manning 30-tuntiseksi.

Hillman huomautti, että mies-
ten pukujen valmistus on seson-
kityötä, joten 50 sentin alin tun-
tipalkka ei ole liikaa. Leikkaa-
jille olisi maksettava dollari tun-
ti ja prässääjille 50 senttiä tun-
ti.

Manning puhui työviikon ly-
hentämisestä 30:een tuntiin ja
sanoi, että ellei se riitä, niin ly-
hennettäkös se 25:een tuntiin.
Työpalikkaan nähden on muistet-
tava, että työläisillä täytyy olla
ostokykä.

Espanjassa har- rastetaan kansan valistamista

Madrid, heinäk. 28 p. — Halli-
tus on saanut Cortesissa enem-
emmän kuin kaksikertaisen enem-
mistön esitykselleen, jonka mu-
kaan 29,000,000 peseta (\$3,500,-
000) käytetään uuden opetuslain
voimaansaattamiseen lokakuun
ensimmäisestä alkaen. Hallituksen
alikeuoulu varten vaadi-
taan 500 opettajaa kahdesta tu-
hannesta ehdokkaasta. Kirkko
jatkaa katolisten koulujen yllä-
pitämistä. Laki sallii kirkko-
koulujen harjoittaa opetustoimin-
taa, edellyttäen, että opettajat
eivät ole kirkollisiin pukuihin
puettuina.

Presidentin veto- mukseen vastataan

(Sähkösanoma)
Washington, heinäk. 28 p. —
Eilen illan mennessä oli Valko-
talon saapunut yli 20,000 sähkö-
sanomaa ja kirjeitä joissa ilmoi-
tettiin, että presidentin esitystä
väliaikaisten tuotantosopimusten
käytäntöönsaattamiseksi kann-
tetaan.

Presidentti Roosevelt lähtee lomalle

(Sähkösanoma)
Washington, heinäk. 28 p. —
Presidentti Roosevelt pakkasi
tänään keskeneräiset valtoasiat
kahteen laukuun ja valmistu-
vat lähtemään puolenyön aikana
maasudella sijaitsevaan synty-
mäkotiansa Crum Elbowiin, jo-
ka sijaitsee Hudson-virran ror-
malla Hyde Parkissa, N. Y. Hän
aikoo viipyä siellä työnäpäivän
saakka.

Postilaitos kuuluu ole- van itsensä kan- nattava

Washington, heinäk. 28 p. —
Ylipostimestarin erikoisapulain-
nen Ambrose O'Connell kertoi
eilen että Yhdysvaltain postilai-
tos on nyt itsensä kannattavalla
pohjalla. Tämän laski O'Connell
ylipostimestari Farleyin ansioksi.

AMERIKAN TYÖVÄEN- LIITTO NOUDATTAA UUT- TA MENETTELYTAPAA

Järjestää työläisiä teollisiin federal unioihin.

(Sähkösanoma)

Washington, heinäk. 28 p. —
Amerikan Työväenliiton presi-
denti William Green ilmoitti eil-
len, että Amerikan Työväenlii-
to, järjestäessään autotyöläisiä ja
kumityöläisiä, sekä toisilla jouk-
kotuotannon aloilla toimivia työ-
läisiä, on ottanut käytäntöön uuden
menettelytavan.

Nuile unioille joita tämän jär-
jestämistyon yhteydessä muodos-
tetaan annetaan n.k. federal uni-
on lupakirja, jonka kautta ne
liittyvät suoraan työväenliittoon.
Näihin unioihin kuuluu kaikki
työläiset yhdellä työmaalla, sen
sijaan, että ammatillisesti järjes-
tyneinä he kuuluisivat useisiin
eri ammattiuioihin, eri työ-
mailla työskentelevien saman
työalan työtoverien kera.

Nämä teolliset tehdasuniot tu-
levat toistaiseksi olemaan itse-
näisiä, liittyneinä ainoastaan työ-
väenliittoon. Josko ne myöhem-
min haluavat muodostaa oman
liittonsa, se on tulevaisuuden
asia. Nyt ne kukin kohdaltaan
työskentelevät kollektiivisen so-
pimuksen aikaansaamiseksi ja
sen voimaansäätämiseksi, neuvo-
tellen tehtaansa isännistön kans-
sa.

Patologi todis- tamassa Costel- lon jutussa

(Sähkösanoma)

Oikeustalo, Salem, Mass., heinä-
kuun 28 p. — Eräs Harvardin y-
liopiston patologi todisti Mrs.
Costellon murhakuulustelussa
tänään, että gelatinimainen ai-
nes mikä hänen miehensä vas-
tasta löytyi oli samanlaista kuin
kapseliaines.

Yleinen syyttäjä on vihjaillut
aikovansa osoittaa, että se sy-
nnytti mikä palokapteeni Costellon
kuoleman helmikuun 17 päivänä
aiheutti annettiin hänelle kapse-
liin.

Todistaja, joka yllämainitun
todistuksen esitti oli tri J. Ste-
wart Rooney, ensimmäinen val-
tion lääketieteellistä asiantun-
tijoista, joka eilen todistukses-
saan sanoi, että hän löysi sy-
nnyttä kappeini Costellon aivois-
ta, maksasta ja munuaisista.

Puolustuslakimiehen ristikuul-
ustelussa tri Rooney myönsi, et-
tä hän ei myrkyt määrää Costel-
lon ruumiissa ollut analysoin-
nissa.

Puolustuslakimies yritti osoit-
taa, että myrkyt määrän analy-
soiminen oli tärkeä, osoittaessa,
että kuolema aiheutti syynidista-
ta, mutta tri Rooney selitti, että
"Siellä oli sitä melkein mää-
rää".

Tarkastaissaan Costellon ruu-
miin hän havaitsi pohjukaissuo-
len ja sappirakon normaaleiksi,
mutta vatsassa hän tapasi gela-
tinimaista kevyttä ainetta. Y-
leisen syyttäjän, Creggin tiedus-
teluun josko sitä kapseliainesa käy-
tettiin hän vastasi, että sellaista
se oli.

Sen jälkeen puolustuslakimies
Rafter ryhtyi ristikuulusteluun.
Kuulustelussa eilen tri Rooney
todisti että hiukkanen sitä myrky-
kyä, jota hallitus väittää käyte-
tyin Costellon murhaamisessa,
riitti tappamaan kaksi norsua,
kahdessa minuutissa.

Japanilaisten ylikomen- taja kuollut Man- tsuriassa

Tokio, heinäk. 27 p. — Kenttä-
marsalkka Nobujoshi Muto, ja-
panilaisten ylin edustaja Mantsu-
riassa, kuoli tänään Tshangshu-
nissa Mantsuriassa, sairastu-
ttuuna äkkiiä keltatautiin. Hän
oli 63-vuotias.

Armeijan päälliköt heti valit-
sivat seuraajan, ettei ehtisi syn-
tyä kiistaa väliajalla ja ylipääl-
liseksi tuli kenraali Takashi His-
hikari, korkeimman sotaneuvos-
ton jäsen.

Japanin kauppa- kilpailua moiti- taan Englannissa

Parlamentissa ehdotettu "riisi-
elintasolla" tuotettujen tava-
roiden poissulkemista kruunun
siirtomaista.

(Sähkösanoma)

Lontoo, heinäk. 28 p. — Ar-
vostelun purkaus japanilaisten
kauppakilpailua vastaan elävöitti
väättelyä alahuoneessa tänään.
Useat jäsenet vaativat pikaista
kauppasopimusten ylössanomista
ja japanilaisten tuotteiden pois-
sulkemista kruunun siirtokunnis-
sa.

"Hallitus ei voi sallia Lanca-
chiren työläisten joutua riiselin-
tasolle", lausui majuri Henry
Proctor esittäessään tuollaisen
vaatimuksen.

Parlamentti otti lomaa mar-
raskuun 7 pään saakka.

Suuri oikeus- juttu pantu alulle Chicagossa

Chicago, heinäk. 28 p. — Al
Capone ja tri Benjamin Squire-
sin, Chicagon yliopistosta, sekä
Aaron Sapiro, newyorkilaisen
lakimiehen, joka kerran nosti
miljoonan dollarin korvausjutun
Henry Fordia vastaan, asetti
Cook kauntin suurlautakunta eil-
len syyskeseen, 21:en henkilön
kera; juttu juontuen suurlautau-
kunnan tutkimuksista, rakete-
rauksesta ammatillisessa liikkees-
sä.

Syytettujen oletetaan vehkeil-
leen tarkoituksella vahingoittaa
puhdistus- ja järjestysoikeuden
harjoittajia, sekä virvoitusjuo-
maliikkeen harjoittajia, ynnä lii-
natavaran varusteluaitteita vä-
kivaltaisilla menettelytavoilla,
sekä uhkauksilla.

Yleisen syyttäjän teorian mu-
kaan Capone ja Murray Humph-
ries, joka Cabonen jälkeen on
ollut ensi luokan "yöisön viholin-
nassa" Chicagossa, sekä heidän
joukkonsa ja erinaisten unioiden
lakimies Morris I. Kaplan, muo-
dostivat raketeerausverkon kes-
kustan, mikä käytti tri Squire-
ta ja Sapiroa, sekä lukuisia uni-
on virkailijoita "rintamanaan".

Aikoo vaatia tutkimusta.

(Sähkösanoma)
New York, heinäk. 28 p. —
Aaron Sapiro, newyorkilainen
lakimies, joka Chicagon rakete-
rausjutun yhteydessä on syytte-
rausasettu, aikoo täällä
luovuttaa vastaan Chicagoon
ja vaatia Illinoisin valtiota tutki-
maan hänen syytteenasetta-
misestaan. Täten ilmoitti hän
lakimiehensä tänään kun
hänen juttunsa oikeudessa oli
kuulusteltavana.

Tuhoisa rysäys

(Sähkösanoma)
Holyoke, Mass., heinäk. 28 p.
— Kaksi ihmistä kuoli ja 18
loukaantui vahvaimen tänäamu-
na kun Haverhillistä Springfield-
iin matkalla oleva bussi iski au-
toon Northamptonin tiellä ja
suistui alas sata jalkaa korkeaa
luiskaa myöten, sekä viisi jalkaa
korkean kalliopaaden yli, pysäh-
tyen noin 10 jalkaa yläpuolella
Connecticut-joen vesirajan.

Surmaajan saivat autossa olleet
Robert Finn, Northamptonista,
kuoli silmänräpäyksessä, ja
Miss Myrtle Casey, Amherstistä,
joka kuoli sairaalassa vähän
ajan kuluttua.

ILMATIETOJA

Yleensä kaunista tänä-iltana ja
lauantaina. Lämpösuhteet mil-
tei ennallaan.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS
YRJO MÄKKELÄ, OSKARI TOKOL, A. E. USUNTUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

ehteen aljotut kirjojukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä osotteella: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

Päivänkatsaus

RAHAA KASSASSA 303 MILJOONAA DOLLARIA

Nykykaikaisen teollisuuden rajatonta tuottavuutta ja sitä suunnatonta valtaa, minkä se antaa omistajilleen, loistavasti valaisee Ford Motor Companyn tilinpäätös vuodelta 1932. Paljon punaista mustetta on tarvittu tarinan kertomisessa kysymyksessä olevalla vuodelta. Seitsemänkymmenenmiljoonan dollarin puhdas tappio olisi kokonaan hävittänyt monen jättäilyyrityksen. Mutta vaikka edellisenä vuotena oli jo kärsitty 54 miljoonan dollarin tappio, Ford yhtiön varat ovat yhäkin hämmästyttävät. Viime vuoden lopussa käsillä olevat varat olivat vielä \$303,650,000. Yhtiön hallussa olevan kiinteistön arvo oli 157 miljoonaa dollaria, koneiden ja tuotteiden arvo 167 miljoonaa dollaria. Kokonaisvarat olivat yli 634 miljoonaa dollaria. Jakamatonta ylijäämää oli 580 miljoonaa dollaria.

Ja kaiken tämän rikkauden omistaa kolme henkilöä — Henry Ford, hänen vaimonsa ja poikansa. Kolmekymmentä vuotta sitten, jolloin liike perustettiin, sen omaisuuden arvo oli \$25,500 ja Henry Fordin palkka oli \$3,000 vuodessa, \$500 enemmän kuin sai hänen toverinsa James Couzens, nykyinen monimiljonääri Yhdysvaltain senaattori Michiganista.

Kapitalistista tuotantoa seuraa raaka riisto ja mitä suurin väärä, mutta teknilliset parannukset ovat niin suunnattomasti lisänneet sen tuottavuutta, että se kykenee antamaan sen verran työläisillekin, että niiden kapinahenki kuoleutuu. Kapitalismin kuollakseen täytyy saada vieläkin voimakkaampia iskuja kuin mitä se on saanut tämän lamaannuksen ajalla.

MITÄ ON EDESSÄ?

Työväen järjestöjen tilastoissa myönnetään, että noin miljoona työtöntä on päässyt työhön täällä Yhdysvalloissa. Kuitenkin ne, jotka ovat liian nopeita näkemään tässä oikeutuksen hallituksen politiikalle, eivät ota kaikkia seikkoja huomioon.

Liikelaitoksien neuvonantajat ovat saaneet omistavan luokan vakuutetuksi siitä, että hinnat tulevat nousemaan. Tosiasiat ovat vahvistaneet nämä vakuutukset, eikä myöskään hintojen nousun loppu ole vielä näkyvissäkään. Suurempien voittojen toivo eikä suinkaan tuotteiden kysynnän lisääntyminen on saanut yksityisen teollisuuden johtajat lisäämään työvoimaansa.

Työnantajat pitävät nykyistä aikaa odollisena tuotantoaikana. Kauppiat pitävät aikaa odollisena varastojen lisäämiselle. Myöhemmällä, he toivovat, kun hinnat kohoavat, on aika myydä nämä halpapakkaistella työllä tuotetut tuotteet korkeilla hinnoilla.

Presidentti Roosevelt ja hänen neuvonantajansa ovat varottaneet tehtäjiä ja kauppiaita tällaisen menettelyn suhteen. Kukaan kuitenkaan, joka tietää miten amerikkalaiset voittoliijat menettelevät, ei voi uskoa, että tänäpäivänä valmistettuja tuotteita tarjottaisiin tämän päivän hinnoilla sitten kun tuotantokustannukset kohoavat.

Voittoliijain juonen heikkona kohtana tulee olemaan miljoonien ihmisten kyvyttömyys ostaa mitään millään hinnalla. Kun kolmannella osalla kansasta ei ole ostovoimaa ollenkaan ja suurin osa jällel olevista kahdesta kolmasosasta työskentelee pelkällä niukalla toimeentulopalkalla, hintain kohoaminen voi hyvin todennäköisesti muodostua merkiksi tuotannon lakaamiselle paremminkin kuin ostojen uudeelleen alkamiselle.

Teollisuuden vilkastuminen on ollut heikkoa ja todennäköisesti tulee olemaan lyhytaikainen. Ja vieläkin enemmän, yksinkertainen laskutaito johtaa väijäämättömästi johtopäätelmään, että tuotannossa tulee tapahtumaan laskukausi ja että entistä enemmän työläisiä ajautuu työttömien armeijaan.

Vasta sitten kun teollisuutta käytetään käyttöä eikä voittoa varten kansa vapautuu köyhyydestä. Ihmisten on käsitettävä ja myös se tunnustettava, että ainoa oikea tapa vapautua yli-tuotannosta on antaa kansan käyttää ylijäämät. Se on tehtävä siinä laajuudessa, että kaikki vapaa-aika ja kaikki rikkaus mikä on nykyaikaisen teollisuuden käytettävissä tulee kaikkien ihmisten osalle. Se luonnollisestikaan ei jätä ylijäämiä yksityisille voittoliijoille. Tämä selittääkin miksi kapitalistiset poliitikot sijat ovat enemmän kiintyneet kapitalistisen järjestelmän säilyttämiseen kuin kansan rikkautta käyttämiseen työläisten hyväksi.

OIKEA PERUSTE MAATALOUS- TUOTTEIDEN HINNOILLE

Pari päivää takaperin kerroimme lukijoillemme, että New Yorkin valtiossa 40,000 maitofarmaria uhkaa lakolla ellei maidon hintaa koroteta. Jos kulutushinnat nousevat, farmarit esittävät tietääksemme ensi kerran oikean perustuksen vaatimalleen maidon hinnalle. He nimittävät vaativat, että maidon tuottajille on maksettava 45 prosenttia siitä hinnasta, minkä kuluttajat maksavat.

Kuten vielä muistetaan, New Yorkin valtiossa hiljattain hyväksyttiin ja voimaan saatettiin laki, jolla maidon hinta määrätin neljäksi sentiksi vartti niille tuottajille, jotka asuvat sadanviidenkymmenen mailin piirissä New Yorkista ja ulkopuolella tämän piirin asuville kulestuskustannukset siitä pois lukien. Heti paikalla kun tämä laki oli hyväksytty, maidon hinta kulluttajille nousi suhteellisesti enemmän kuin tuottajille ja maidon kulutus väheni, joten maitofarmarit huomasivat vetäneensä lyhyemmän tikun samoin kuin kuluttajinkin ja hyödyn korjasi vaan välittäjät. Nyt farmarit esittävät vaatimuksen, että tuotantohintojen on oltava suhteellisesti sopuoinnussa kulutus-hintojen kanssa siten, että tuottaja saa määräprosentin kuluttajain maksamasta hinnasta. Jos kulutushinnat nousevat, nousee tuottajan saama hintakin ja jos ne laskevat, laskee hinta tuottajillekin. Tämä periaate on kieltämättä oikea ja kannatettava. Tällä kertaa tuottajat vaativat vaan 45 prosenttia kulutushinnoista, mikä tuntuu varsin kohtuulliselta. Mutta jos periaate kerran hyväksytään, silloin prosentti voidaan järjestää olosuhteiden ja tarpeen mukaan. Jos havaitaan, että välittäjät vielä tuonkin suhdelluvun mukaan saavat kohtuuttomia

30-tuntinen viisipäiväinen työviikko

Minusta oli erittäin mielenkiintoista lukea Englannin Service-lehden viime numerosta 40-tuntisen työviikon tarpeellisuudesta ja käytäntösoveltamismahdollisuutta käsittelevä Harold Butlerin (Kansainvälisen työtoimiston) ja sir Charles Manderin laatimat artikkelit.

Kumpainenkin kyseessäoleva kirjoitus on ajankohtainen, mutta varsinkin ensimmäinen luokiessani ihmettelin mielessäni, miten tähän moni itseasiasta todella tuntee ja osaa antaa arvoa K. T. T:n (Kansainvälisen Työtoimiston) pyrkimyksille ja sille työlle, mitä se on tehnyt löytääkseen ratkaisun maailman teollisuusproblemeille. Keskustelin äskettäin kahden liikemiehen kanssa ja totesin ihmeekseni, etteivät he ilmeisesti juuri ensinkään tunteeneet tämän huomattavan laitoksen toimintaa. Ja samalla työt ajattellessi, onko vielä ensinkään yleiseen tietoisuuteen syöpnnyt käsitys siitä, että on mahdollisuuksia toimia kaikkien niiden hyväksi, jotka toivovat saavansa olla mukana tekemässä kehittävä luontoista työtä.

Kuten hra Butler on osoittanut, K. T. T. aikoi kesäkuun aikana toimia 40-tuntin työviikkosuoskeaan voittane kieltää, etteikö koskevan tärkeän sopimuksen aikaansaamiseksi. Tämä on tietenkin joutuva ankan vastarinnan kohteeksi. Mikäli oppositio ei onnistu estämään kyseessäolevan sopimuksen syntymistä, se on kaikin voimin työskentelevä tämän ratifiointista vastaan. Ja miten liikemiespiirit tähän suhtautuvat? Tulevatko he kansallisia ja kansainvälisiä keinoja käyttäen tekemään kaikkensa, jotta sopimus siirretään käytännöllisen laimsaädännön piiriin kuuluvaksi?

Tätä teollisuuden ja ihmiskunnan hyväksi tehtävää työtä he omalta osaltaan tulevat edistämään siten kuin tästä jo saamme kokemukset ja Sir Charles Manderin mainitsemat esimerkit osoittavat! Ja muut työn antajat tulevat kaksinverroin heitä säestämään.

Myöntäen, ettei tällä hetkellä saata ylittää 40 tuntin työviikkoa Genevessä suunnitellussa muodossa, haluan tehdä ehdotuksen viisipäiväisestä työviikosta, jonka jokainen päivä käsittäisi kuuden tunnin työn.

Nytään on jo yleisesti tunnettua työviikon pituuden ja työttömyyden olevan läheisessä syy-yhteydessä keskenään, eikä myöskään voittane kieltää, etteikö

koskevan tärkeän sopimuksen aikaansaamiseksi. Tämä on tietenkin joutuva ankan vastarinnan kohteeksi. Mikäli oppositio ei onnistu estämään kyseessäolevan sopimuksen syntymistä, se on kaikin voimin työskentelevä tämän ratifiointista vastaan. Ja miten liikemiespiirit tähän suhtautuvat? Tulevatko he kansallisia ja kansainvälisiä keinoja käyttäen tekemään kaikkensa, jotta sopimus siirretään käytännöllisen laimsaädännön piiriin kuuluvaksi?

Tätä teollisuuden ja ihmiskunnan hyväksi tehtävää työtä he omalta osaltaan tulevat edistämään siten kuin tästä jo saamme kokemukset ja Sir Charles Manderin mainitsemat esimerkit osoittavat! Ja muut työn antajat tulevat kaksinverroin heitä säestämään.

Myöntäen, ettei tällä hetkellä saata ylittää 40 tuntin työviikkoa Genevessä suunnitellussa muodossa, haluan tehdä ehdotuksen viisipäiväisestä työviikosta, jonka jokainen päivä käsittäisi kuuden tunnin työn.

Nytään on jo yleisesti tunnettua työviikon pituuden ja työttömyyden olevan läheisessä syy-yhteydessä keskenään, eikä myöskään voittane kieltää, etteikö

koskevan tärkeän sopimuksen aikaansaamiseksi. Tämä on tietenkin joutuva ankan vastarinnan kohteeksi. Mikäli oppositio ei onnistu estämään kyseessäolevan sopimuksen syntymistä, se on kaikin voimin työskentelevä tämän ratifiointista vastaan. Ja miten liikemiespiirit tähän suhtautuvat? Tulevatko he kansallisia ja kansainvälisiä keinoja käyttäen tekemään kaikkensa, jotta sopimus siirretään käytännöllisen laimsaädännön piiriin kuuluvaksi?

Tätä teollisuuden ja ihmiskunnan hyväksi tehtävää työtä he omalta osaltaan tulevat edistämään siten kuin tästä jo saamme kokemukset ja Sir Charles Manderin mainitsemat esimerkit osoittavat! Ja muut työn antajat tulevat kaksinverroin heitä säestämään.

Nytään on jo yleisesti tunnettua työviikon pituuden ja työttömyyden olevan läheisessä syy-yhteydessä keskenään, eikä myöskään voittane kieltää, etteikö

koskevan tärkeän sopimuksen aikaansaamiseksi. Tämä on tietenkin joutuva ankan vastarinnan kohteeksi. Mikäli oppositio ei onnistu estämään kyseessäolevan sopimuksen syntymistä, se on kaikin voimin työskentelevä tämän ratifiointista vastaan. Ja miten liikemiespiirit tähän suhtautuvat? Tulevatko he kansallisia ja kansainvälisiä keinoja käyttäen tekemään kaikkensa, jotta sopimus siirretään käytännöllisen laimsaädännön piiriin kuuluvaksi?

Tätä teollisuuden ja ihmiskunnan hyväksi tehtävää työtä he omalta osaltaan tulevat edistämään siten kuin tästä jo saamme kokemukset ja Sir Charles Manderin mainitsemat esimerkit osoittavat! Ja muut työn antajat tulevat kaksinverroin heitä säestämään.

Amerikan mantereella esiintynyt niin kutsuttu Maja sivistys on kestänyt noin 2,300 vuotta. Tämän sivistyskauden kuluessa on siinä tapahtunut huomattavia muutoksia, jotka esiintyvät eri aikakausien tempellakennuksissa.

Doakin määräyksiä kumotaan

Yhdysvaltain työvirasto on nyt kumonnut sen säännön, jonka entinen työsihteeri W. N. Doak aikoinaan saattoi voimaan ja jolla ulkomailta tulleet ylioppilaat, opiskellessaan täällä Yhdysvalloissa, kiellettiin olemaasta ansiotöissä. Kansainvälisen liiton alkoi viedä asian oikeuksien ratkaisuväliksi, mutta oikeuden työsihteeri, Miss Frances Perkinsin, toimenpiteksi oikeusjutun tarpeellomaksi.

Erämaan viidakko

Raivio trooppisessa ilmastossa, missä kalvavaan sankarillisiin ponnistuksiin ihmisten puolesta estäkkeen videakon uudelleen valtamasta sitä alaa, jonka uudeksisuusi on ravinnut itselleen, kuvaava tavallaan ihmiskunnan sivistystä. Raa'at luonnontilassa olevat voimat ovat valmiit aina hyökkäämään ja hävittämään ne laitokset, jotka ihmiskunta on suurin ponnistuksin luonut. Niiden säilyttämisessä ja laajentamisessa tarvitaan jatkuva valppautta. Milloin tahansa sitä höllynetään, videakko palaa takaisin. Senpääteen on käytävä sankarillista taistelua jos mieltään saada häviö korjatuksi.

Kun katsellessa Italiaa ja Saksa, huomaamme kuinka totta kaikki tuo on. Näissä maissa kansantalain kehitys parempaan ja jolompaan oli hyvässä alussa, mutta raa'at voimat suoraan osalta ovat hävittäneet sen. Italiaa ja Saksaa on käytävä ankara kulttuuritaistelu nousekseen siitä alennustilasta, missä ovat.

Marlboroughin herttua

niin meille kerrotaan asomalehtiutisissa joista haikahtaa hämmästyntynyt ihailu, meni "formaalisiin" illallisiin tässä eräällä ilana. "puetuna valkoisiin pellavahousuihin, pehmeään paltaan ja pehmeään kaulustaan" ja puheessa, jonka piti, onnittelit itseään siitä, että uskalsi pukeutua mukavasti.

On todellakin suuri tapahtuma maailmassa kun ne, jotka omistavat sen, uskaltavat menetellä miten tahtovat yksinpä sellaisissa asioissa kuin viivoittoa, voidaan prosenttia korottaa ja välittäjän osuutta vähentää. Mutta nykyisiinkin hintoihin toisi tuo vaatimus jo huomattavan parannuksen kun tiedetään, että tuottajille nykyisen lain mukaan maksetaan vaan neljä senttiä vartilta ja kulluttajilla kiskotaan kaksitoista senttiä ja siitä ylöspäin vartista. Farmari siis nykyisen lain ja järjestelmän vallitessa saa vaan korkeintaan 30 prosenttia siitä mitä kuluttajat maidosta maksavat. Jos farmarien vaatimus saatettaisiin voimaan, saisivat farmarit maidostaan neljä ja puoli senttiä vartista ja maito silloin olisi kulluttajille myytävä kymmenellä sentillä vartti.

Farmarien vaatimus tuotantohintojen ja kulutushintojen suhteellisuudesta on oikea ja kannatettava. Farmareiden muualakin kannattaa ottaa huomioon tämä New Yorkin valtion maitofarmarien esittämä vaatimus ja kuluttajat tulevat silloin kaikkialla yhtymään tähän vaatimukseen ja näin tuottajat ja kuluttajat saadaan ymmärtämään yhteiset taloudelliset edut ja perustus yhteistoiminnalle yhteisen asian puolesta tulee täten lasketuksi.

poisien housujen pitämiseksi. Me tuskin jaksamme enää odottaa uutista, jossa kerrotaan Walesin prinssin istuvaltaan tarkastaneen sotilasmanöverejä ja Morganin lyöneen senaatin tutkijaa vasten nenää.

Siihen asti meidän on kestättävä miten voimme teoreettisesti kaikkivallan valtakunta, josta kaikista tuskallisin esimerkki on nyt Albanyssa nähtävänä. Ihmisvärkaat, kuten jokainen tietää, uskalsivat viedä mennessään skälästen O'Connellin laillisen ja poliittisen perillisen. O'Connellit ovat Albanyn poliittisia poosuja, jotka toimittavat siellä samoja tehtäviä kuin mitä Tammany suorittaa New Yorkissa. Tätä kirjoittaessa O'Connellit ovat jyrkästi kieltäneet lain ja järjestelyksen voimaannuttajien tulemaa juttua lähelle—eivät ole antaneet heille viihdytystä, jota seuraten heidän päästäkseen varkaiden jäljille. Ilmeisesti pitkin ja täydellisen poliittisen kontrollinsa ajalla O'Connellit ovat alentaneet Albanyn poliisilaitoksen niin heikotumaan tilaan, etteivät uskalla odottaa nyt siltä mitään apua. Kukaapa ei siis tuntisi myötätuntoa heitä kohtaan tällä hädän hetkelläkään.

Italo Balbo L'Atlantico

Kotkako?—Riikinkukko!
Italialaisen kenraali Balbon reklaaminto Chicagon maailmannäyttelyyn on yhtenä renkaana italialaisen fiascimin 10-vuotista valtakautta juhliessa. Balbo suunnitteli jo kaksi vuotta sitten maailmanympäri lentoaan, mutta tämä suunnitelma olisi tullut liian kalliiksi ja niinpä hän ajatteleekin palata Ameriikasta Atlantin yli Azorien ja Portugalin kautta. Mutta tämäkin matka on niin kallis, että kesti kauan aikaa ennenkuin Balbo sai Mussolinin suostumuksen. Noin 25 lentokoneeseen on sijoitettu satakunta miestä ja sitäpaitsi noin 300 mekaniikka, ilmatieteilijä ja radiosahtokkijaa on sijoitettu sinne ja tänne lentoreitin varrelle.

Mussolinin sanotaan pelkäävän Balboa.

Sopivampaa kokkakaristetta tälle fiascimin riemunkulkuelle Mussolini tuskin olisi voinut valita. Oikeastaan Balbo valitsi itse itsensä. Hän on ollut fiascimin johtava henkilöitä. Maailman sanomalehdissä tapaa vuoron perään kaksi mustapartaista italialaista herraa. Toinen heistä on Balbo ja toinen Italian entinen ulkoministeri Grandi. Kerrotaan, että kun Mussolini viime vuonna antoi ulkoministerille

eron lähetti hän myös Balbolle ilmoituksen, että "hänen eroanomuksensa on suostuttu." Ilmanpuolustusministeri Balbon sanotaan heti kuiranneen Mussolinin luo ja palauttaneen kirjeen huomautuksella että "se lienee lähetetty erehdyksessä." Tämän jutun tarkoitus on kuvata sitä monilla taholla vallitsevaa käsitystä, että Mussolini pelkää Balboa, jolla ilmalavasto on täydellisesti käsissään, ja joka sen avulla voi tehdä lopun Mussolinin diktatuurista. Ei myöskään puutu sellaisia viitteitä, että Mussolini yllyttää ilmapuolustusministerin Atlantin lentoihin siinä toivossa, että joku niistä olisi hänen vaimonsa.

Balbo, Matteottin murhaaja, vapautettiin myös erään papin murhasta.

Kun Italo Balbo 23 vuotiaana palasi sodasta, liittyi hän heti fascistiseen liikkeeseen ja johti kuhmusaava- ja risiniöljyterroria kotikaupungissaan Ferrarassa sellaisella tarmolla, että siinä myös eräs pappi sai surmansa. Myös Matteottin murhan hän osallistui. Hänestä tuli fascistisen liikkeen johtaja ja 26 vuotiaana hän Mussolinin rinnalla ratsasti Roomaan fascistisen liian kenraaliluutnantina. Mutta kahtolainen kirkko on mahtava ja Ferraran papin murha ei jäänyt maksamatta. Balbo joutui oikeuteen. Mutta mitään häntä vastaan ei voitu todistaa. Hänet vapautettiin ja Mussolini julisti, että hän oli esiintynyt "fascistina ja gentilemannina". Yleinen mielipide ei ollut kuitenkaan yhtä vakuuttunut siitä, että Balbo oli gentilemanni. Ja sen tähden hän sai raha-asiaansaoston valtiotsihteerinä tehtävän, joka hoitamaan osittuutlii kykenemättömäksi hoi tamaan. Lopuksi Mussolini antoi hänelle saman toimen ilmapuolustusosastossa. Balbo oppi lentämään. Tarvittavallaan ja järjestelykyvyllään hän pian teki Italian ilmalavastosta Ranskan jälkeen maailman suurimman.

Balbo eroittain lentosankarit ja talhou yksinään olla tähdenä.

Hänen teorian mukaan on seuraavassa sodassa käytettävä lentokoneita joukottain. Sen vuoksi hän on järjestänyt valtavia lentomanöverejä joissa hän itse on näytellyt edustavaa osaa. Hänen lentosotastudiodissaan ei ole tilaa yksityisillä taidilla. Eikä myöskään hänen oma kunniahimonsa sitä sallii. Niinpä kansainvälisen Schneider-pokaalin nousemisessa voittanut kuuluisa eversti Mario de Bernardi oli hänen toimestaan pakotettu vetäytymään "siviiliin". Sitten siirrettiin reserviin Arturo Ferrarin, joka aikanaan teki pitkämatkanlentoja Roomasta Tokioon ja Brasiliaan. Ja eversti Pinedo heräsi eräänä aamuna maailman ympärilentonsa aikana löytäen itsensä karkotettuna Buenos Airesiin sotilasattasheana.

Ei kotka, vaan riikinkukko.

Italo Balbo L'Atlantico on—kuten useimmat hänen fascistiset virkatoverinsa—enemmän peljätty kuin rakastettu. Runoilija ja sotaseikkailija Gabriel D'Annunzio ei voi häntä ollenkaan sietää. Kerrankin kun Balbo palasi voittoisalta lennoiltaan etelä-Amerikkaan, D'Annunzio kieltäytyi hänestä vastaanottamasta.

D'Annunzion ystävät kysyvät häntä, miksi hän niin halveksivasti kohtelee Italian kotkaa, runoilija vastasi:—

Kotkako?... Riikinkukko!

siihen tosiasiaan, että miljoonia työttömiä ja palkattomia ihmisiä miljoonissa kodeissa odottaa johdonmukaisena seurauksena näiden ja kurjuuden murhenäytelmää. Optimistikin puolestaan näkee tilanteen synkkyuden, mutta myös ulospäinsyn siitä.

"Ihminen, jolla ei ole kuvitelmiä, joutuu turmioon", sanotaan. Mutta kuvitelmat ja toiminta ovat yhtä välttämättömiä.

Sanotaan myös: "Pakko on kaikkien keksintöjen äiti." Maailman sota pakotti kansat selviytymään omillaan. Putipuhutaan raaka-aineista ja sangen vähin miesvoimin keksijän oli käytävä käsiksi työhön. Tuloksesta näemme tuotannon koneellistumisen kehityksessä. Kone on vähemmän ja enemmän työntänyt tieltään syrjään käsityöläisen. Kuten J. A. Hobson on todistanut: "Vaukkei työläisten keskimääräinen luku sanottavamminkin ole kohonnut tehdasta kohti, on hevosvoima keskimäärin kasvanut vuoden 1914 126.2 203.4:ään vuonna 1927. Ja vuonna 1933 eroitus luonnollisesti on paljon suurempi.

Batan kenkätehtaila Tšekkoslovakiassa valmisti vuonna 1923 1,800 työläistä päivittäin 8,000 paria jalkineita. Vuonna 1930 tarvittiin 120,000 kenkäparin päitä siihen valmistukseen 17,000 työntekijää. Työläisten luku kasvoi siis 9½ kertaa, tuotannon 15.

Olemme kullek, että sähkölampuun koneellisesti tuotetussa 73,000 lampuun valmistui 24 tunnissa, ja että yksi kone vastaa 2,000 käsityöntekijää.

On laskettu työstä erioitettujen ja työläisten lukumäärän viimeisen viiden vuoden aikana kasvaneen 11:stä 14:ään sataa kohti, ja todettu työtä sen entisessä laajuudessa kyettävän pitämään kunnissa 40 pros. vähentynein voimin.

Siksi herää kysymys: olettekaamme, että meillä kaikkialla maailmassa olisi käytännössä 40-tuntinen työviikko, miten kauan parantuneet työnsaantimahdollisuudet olisivat olemassa, ja kykenisikö 40-tuntinen työviikko todella palauttamaan työttömät heidän oikealle paikalleen teollisuudessa ja yhteiskunnassa sekä kulluttajien parissa? On kuvavaa, että Sir Charles Mander itse vastaa tällaisen kysymyksen varalta:

"Tämä (s.t.s. 40-tuntinen työviikko) ei kädenkäänteessä poista työttömyyttä, mutta se on antava työmahdollisuuksia, 35-tuntinen viikko tietenkin vielä suuremmassa määrin, sekä pysyttäimään kokonaistuotannon samana kuin 40-tuntisena työviikkona."

Minuon on siis syvästi vaikuttanut se tosiasia, ettei Sir Charles Manderin mukaan ole olemassa parantuneita työnsaantimahdollisuuksia ainoalakaan ylimääräisellä työläisellä siirryttäessä 47-tuntisesta 40-tuntiseen työviikkoon. Ja sama määrä työläisiä on edelleenkin joutunut jättämään paikkansa niinhin 40-tuntisen kuin 47-tuntisenkin työviikon aikana, vain "paremmin järjestetyn ja raskaamman työn vallitessa."

Olen todellakin sitä mieltä, ettei tämänlaatuista kysymystä ratkaista vain numeroita kirjoittelemaalla. Vaikka olettaisimmekin työmahdollisuuksien jatkuvasti kasvavan samassa suhteessa kuin työpäivän tunnit lyhenevät, tämä Englannissa tuottaisi työtä 600,000 ihmiselle 2,400,000 yhä jäädessä entisiin epätoivoisiin olosuhteisiin.

On siksi päivän selvää, että on asetettava vaatimuksiksi jotakin muuta kuin 40-tuntinen työviikko, jotta kyettäisiin todella tehokkaalla tavalla ratkaisemaan työttömyysprobleema ja palauttamaan kansan hyvinvointi entiselleen.

Olen varma, että korottamalla koulunsa loppotavien ikärajaa 16 vuoteen ja järjestämällä jokaiselle työläiselle tilaisuus päästä eläkkeelle 60-vuotiaana pahan syitä jo paljon poistettaisiin. Tämä nämä ja muut varemmin esitetyt parannuskeinot eivät yksinään auta. On saatava käytännön 30-tuntinen viisipäiväinen työviikko.

Uskon ehdotuksiin olevan toteutettavissa, käyttäessäni Sir Charles Manderin oma sanoja, yhä "paremmin järjestämällä" eli uudelleen järjestämällä teollisuutta. Onko olemassa työnantajaa joka kaikkien yhteisen hyvän vuoksi olisi valmis suostumaan tällaiseen kokeeseen? Olen aivan varma siitä, että se lopuksi "tuottaisi hänelle ja työläisille" suuresti lisääntyneet tulot hänen kyetessään halvempia tuotteita valmistamalla enentämään kulutusta.

Jos lähdemme siitä, että lyhennetty työviikko lisää suuremman työläisjoukon työmahdollisuuksia ilmestyy vastastavaksemme tähän läheisesti liitty-

vä uusi kysymys. Yksinkertaisimmin sanottuna työtunnit määrittävät viikon palkan. Miten on maksettava palkka täten lisääntyvälle työvoimalle — vähentämälläkö ennustaan työssä olleiden palkkaa vaiko turvautumalla peruspääomaan? Minun on pakko tunnustaa, että tässä suhteessa on edessämme vielä tällä hetkellä sarja vaikeuksia. Vasta käytännössä saadut kokemukset tulevat antamaan oikean vastauksen.

Yhä useammalla taholla on alettu myöntää, että yleismaailmallisen hyvinvoinnin parantamiseen huomattavana tekijänä vaikuttaa väestön kasvanut ostokyky. Mutta tämä päivänselvää tosiasia ei näytä riittävästi vakuuttavan liikemiesten enemmistöä, on olemassa vain harvoja, jotka omasta puolestaan uskaltavat panna jotakin vaakaalaudalle.

Olen muuten periaatteessa ehdottomasti sitä mieltä, että teollisuuden on muututtava yhteisluonteiseksi välikappaleeksi eikä yksinomaan keinoiksi, jolla suuri joukko ihmisiä hankkii välttämättömän toimeentulonsa: jälkimäinen on oleva vähäinen sivutekijä edellisen rinnalla. Minulle tullaan tietenkin heti huomauttamaan, että ajatus sinänsä on kaunis, mutta ettei liikeasioita niin vaan ohjata hahmotellun kaltaiseen uomaan.

Luotan täysin siihen, että näin kuitenkin voi tapahtua. Mutta millä tavalla? kysytään epäillen. Onko tässä maassa sellaisia työnantajia, jotka varmistettuun taloudelliseen riippumattomuutensa, ovat valmiit uhraamaan lopun liikeuransa osoittaakseen, että lisääntyneen koneellisen tuotannon kautta on mahdollista antaa työtä suuremmalle joukolle ihmisiä ja kuitenkin taata kaikille tyydyttävä elintaso?

Yhtenä vaihtoehtona haluaisin viitata kansalliseen työttömyysvakuutuslaittoon. Jos ilmaantuu työnantajia, jotka osoittautuvat halukkaiksi kokeilemaan mainittua menetelmää, mutta epäilee yrityksen uhkarohkeutta, miksei hallitus silloin saattaisi ottaa siitä vastataakseen työttömyysvakuutuslaiton välityksellä? Oisiko mahdollotonta hahmotella suunnitelma, jonka mukaan

a) työnantaja ottaisi suoritustaakseen erikoistyön, alentaen työviikon 30-tuntiseksi,

b) pääoman ja sen koron vaatimukset määrättäisiin,

c) työttömyyslaiton varoista varattaisiin määrätty summa jokaista uutta työhön päässyttä kohti,

d) ja vain tämä suoritettaisiin yli sen, mitä ei b-kohdan mukaisesti liikenisi liikevoitotista.

Näitä seikkoja kannattaisi mielestäni harkita.

Olen täysin tietoinen vaikeuksista, jotka tällä tiellä on voitettava. Sir Charles on jo osoittanut varauksellista suuntaa: on neuvoteltava työläisten kanssa ja sovittava asiasta heidän ammattiyhdistystensä välityksellä.

Meillä on olemassa tuhansia liikeyöntekijöitä koskevia sopimuksia 38- ja 40-tuntin työviikosta. On aina oltu sitä mieltä, että työviikon toimitoissa on oltava lyhyempi kuin liikelalla. Jos siksi jälkimäiseen ryhmään kuuluvien on tehtävä työtä 40 tuntia viikossa, saattaisivat edelliset työskennellä 30 tuntia. Ennen sotaa työviikkokin Cityssä oli 32½ tunnin pituinen — miksei se nyt yhtä hyvin saattaisi olla 30 tuntia?

Joka tapauksessa toivon, tehdessäni huomautuksia 6-tuntisesta päivästä, osoittaneeni, miten välttämättömiä on ensi aluksi nyt kohti siirtyä 40-tuntin työviikkoon. Edelleen toivon kaikkien työnantajien kokea maassa vaikuttavan siihen suuntaan haluttuun ja työnantajien edustajien, että kesäkuussa Genevessä pidettävässä Kansainvälisen työtoimiston kokouksessa Englanti osoittaa tietä muille tukien tämän erittäin välttämättömän edistysaskelen ottamista. Työn saanti on oleva joka suhteessa hyödyksi joka ainoalle kansalaiselle. Pakollinen toimeentulo on kuin syöpy, joka estää yksilöitä käyttämästä voimaansa koko yhteiskunnan yhteiseksi hyväksi. Pakollinen toimeentulo johtaa ihmisarvon alentumiseen, mikä vuorostaan ei ole vaikuttamatta kansan henkiseen suuntautumiseen. Jokaisen meistä on käytävä taistelemaan tätä yhteiskunnan kirosta vastaan. Silloin vasta voi toimintamme kutsua yleväksi työksi, jonka silmämääränä on yhteishyvä.

Herbert H. Elvin.

— Jos tarvitsette vakuutuksia niin muistakaa Raivaajaa.

Jokaisen kuukauden 1-3 p. välillä

saapuneet tai silloin meille postissa lähetetyt talletukset alkavat kasvamaan korkoa
1 p. alkaen

Jos aiotte ryhtyä tallettajiemme joukkoon pikapuolin, niin miksi siirräte tätä toimenpidettä tuonnemmaksi, ryhtykää jäseneksemme nyt heti. Nykyään uusien tallettajien tulo on erittäin tervehtänyt.

Työläisten Luottoyhdistys

(WORKERS CREDIT UNION)

48 WALLACE AVENUE,
FITCHBURG, MASS.

Urheilu

Tohtori pitäisi opettaa, eikä orjuuttaa

Hans Kalm,
luontaisparannustiedettön tohtori

Ei vain sairaat vaan myös parantajat kaikkienimiset tulevat itse ja uskottelevat muillekin parannuksen suorittavan monenmoisin ulkonaisin keinoin. Ihmistä tohtoroidaan samoin kuin häntä kengitetään ja vaateetaan, ja häntä lakseerataan samalla kuin häntä syötetäänkin — kaikki siinä vakaassa luottamuksessa, että täten häntä kunnostetaan ja karkaistetaan suorempana suorituksen ja entistään ehommaksi.

Tavallisesti sairas paraneekin, ei suinkaan tällaisen epäkäsitte-ly ja pahoinpitelyn ansiosta, vaan niiden uhallakin. Suurin osa kaikista tautitapauksista lopulta paranevat johonkin kunntoon, ja se antaa kaikkien eri koulukuntien lääkäreille tilaisuuden vaatia itselleen tunnustusta menetelmänsä tehokkuudesta. Kuitenkin on tutkimuksia käynyt selville, että mitä vähemmän m'kin parannuskoulukunta lääkitsee, sermoi, leikkaa ja hermoja täryttelee, sitä harvempia potilaita niiden hoidossa kuolee tai sitä useampia niiden hoidossa paranevat.

On huomattava, että kaikessa terapeutisessa vesittelössä ja käsitteilyssä, hermojen tärytyksessä ja sähköstimuloinnissa, lääkinnässä ja stimuloimisessa ei opeteta suoraan mitään hyödyllistä, ei juuruttakaan mitään kuria, josta olisi hänelle apua jokapäiväisessä elämässään. Hänelle ei opeteta, miten hänen tulisi menetellä ja käyttäytyä, jotta hän pysyisi terveenä; ja mitä hänen pitäisi tehdä tai välttää, jotta hän tekemättä, jotta hän taas tervehtyisi.

Tältä kohdilta potilas jääpi yhtä tiedottomaksi ja avuttomaksi kuin ennenkin. Hän ei tiedä miksi hän sairastui, miksi ja miten hän parani, eikä myöskään sitä miten hän ollenkaan saattaisi o-min avuin pysyä sairastumatta. Sairaalaista palajaa hän, kuin pesy tika rypemään entisessä lätäkössään. Hän palajaa elämään samaan tapaan, kuin mikä hän ensin sairastui, ja tähän kaikkeen häntä kehoittavat hänen lääkärisä ja omaisensa, sairaanhoitajansa ja ystävänsä ymmärtämyksellisesti esimerkiksi kaikkialla hänen ympärillään. Seurauksena siitä on, että hän ennen pitkää taas sairastuu, jos hän entistään ollenkaan tervehtyykään, ja sitten häntä taas "parannetaan" — lääkitään, sermoitetaan, stimuloidaan, leikellään, vesitellään ja käsitellään — kunnes kukkaro on tyhjä tai henki mennyt, taikka molemmatkin. Milloin sellaiset henkiin jää, tulevat ne lopulta sitten luontaisparantajan luo — avuttomasti sairaina ja rahattomina.

Sana "tohtori" eli "doctor" merkitsee ennen kaikkea "opettaja". Mutta allopaatisten ("regular medical") lääkärijärjestö-

jen ja lääke- sekä serumikauppa-yhtymien jäsenet, vaikka vaativatkin kutsuttavan itseään tohtoreiksi, eivät opeta potilailleen mitään. He ovat menneet niinkin pitkälle tässä nurinkurisuudessaan, että eivät siedä minkään muun tieteen tohtoria kutsuttavan tohtoriksi, kuin vain lääketieteen. He eivät halua heitä kutsuttavan heidän oikealla nimellään "lääkäreiksi", se on lääketieteen, "physicians", ja siksi-pä ynnä kateus-syistä ryhtyvät he niinkutsuttujen lääkienkin avulla saattaa "tohtoria" merkittämään vain lisensioitua lääkäritämmättä. "Lääkäri" eli "physician" on ammattinimitys. "Tohtori" eli "doctor" on jossakin korkeimmassa eli yliopistollisessa oppilaitoksessa opinnoilla saavutettu akateminen oppiarvo — missä hyvänsä tietessä. Kaikki lääkärit eivät ole tohtoreita, eivätkä kaikki tohtorit ole lääkäreitä. Tohtori ja lääkäri eivät ole siis samannäköisiä sanoja.

Mikä hyvänsä parantamiskoulukunta — allopaatit, homeopaatit, osteopaatit, naturopaatit tai kiropraktorit — joka pyrkii asettumaan yhteiskunnan niskoille jonakin välttämättömänä asiana ja joka ei yritäkään opettaa ihmisille miten ne voisivat elää o-min avuin terveenä, riippumattomina kaikista kuruikauppiasta (cure-mongers), on pahennusta ja loitsimista. Tohtoriin tulee opettaa, eikä vain myydä "hoitoja", "kuureja", lääkkeitä, ruiskutuksia, leikkauksia ja hommat-lakeja tällaisiin pakko-ostoon.

Terveystä tarkoittavan tieteen tohtori eli opettajan ihanteena pitäisi olla sellainen kansa, joka tietää miten pitää itsensä hoitaa, jotta pysyisi terveenä elikkä jotta ei sairastuisi — tapaturmia ja väkivaltaisuuksia lukuunottamatta, joista konstruktivinen kirurgia huolehtii.

Yleisiä uutisia

Saksan parlamenttitarjoon poltto tutkitaan ulkomailta

Eri maiden lakimiesten komissio on saanut tietoonsa hämmästyttävää seikkaa.

Saksan valtiopäivien tuhopoltto on saanut sensationimaisen käänteen.

Talon paloa tutkiva eri maiden lakimiesten komissio on saanut käsiinsä erään Saksasta paenneen natsisotilaan, joka lupaa osoittaa, että ministeri Göring oli määrännyt noin 30 miestä käsitteämään natsijoukon syyttämään talon. Mainittu natsi väittää itse olleensa näiden 30 miehen joukossa.

Mainittu komissio on johtaa Saksasta paennut prof. Albert Einstein, ja kaikkea sille esitettyä aineistoa, joka käsittää m. m. 25 todistajan kertomukset, tutkii ja vertailee tarkasti joukko etevä lakimiehiä, m. m. George Branting Ruotsista.

Komission tutkimuksissa on tähän mennessä käynyt selville, että valtiopäivien puhemiehen, kapt. Göringin, palatsissa oli piilossa 30 natsisotilasta — kaikkien luottettavimpia tietyt. He odottivat siellä hyökkäysmerkkiä. Puhemiehen palatsi oli yhdessä valtiopäivätaloon maanalaisten käytävän välityksellä, josta myöten tulenart syytysai- nekset vietiin taloon.

Hyökkäykseen valittu hetki oli sama, jona valtiopäivätalon vartijat olivat poissa — jaskettu lomalle siksi päiväksi. Rakennus-

essa ei siis tällöin ollut mitään suojelejoita.

Päävalkeaa syytettiin itse istuntosalissa, jossa puulauditus ja verhotut istuimet saatiin helposti palamaan. Varsinaisia syyttäjiä suojelevat käytettävissä olevin keinoin ulkopuolisten katseilta muut rakennukseen tunkeutuneet natsit.

Niin pian kuin palo oli saatu syyttämään, vietiin hollantilainen van der Lühbe valtiopäivätaloon ja vangittiin siellä rikokseen syy päänsä. Komissioni väittää, että van der Lühbe on henkisesti niin kehittymätön, ettei hän itsenäisesti olisi pystynyt näin suurisuuntaista tekoa suunnittelemaan, vielä vähemmän suorittamaan. Hyvää huolta oli myös pidetty, että hänen "kommunistisuuksiaan" osoittava aineisto olisi löydetty hänen yltään.

Vielä on mainittava, että natsijoukot saivat määräyksen levittää kaduilla ja kahviloissa tietoa, että palo oli kommunistien syyttämä. Näiden puheiden levittäminen alkoi kuitenkin tuntia ennen palon syyttämistä, joten on selvää, että natsijohtajilla on edeltäkin ollut tietoa palon syyttämisestä.

Washington, heinäk. 27 p. — Maanviljelysviraston tilastojen mukaan kuluttavat maanviljelijät Yhdysvalloissa vuosittain 2,125,000,000 gallonia polttoöljyä ja 90,700,000 gallonia voideöljyä.

Kutojain lakko Fall Riverissä päätynyt

Fall River, Mass., heinäk. 27. Kutojain lakko Barnard kuto-mossa päättyi eilen, neuvottelun jälkeen.

Kutojat, jotka toissapäivänä lakkoituivat palkkakysymyksen johdosta, palaavat töihin sillä ehdolla, että heille maksetaan taannehtivasti se palkanlisä mikä puuvillatehtailijain ja kutomoyläisten neuvoston neuvotteluissa päätettiin; kyseellinen korotus alkaen heinäkuun 17 päivästä, jolloin tuotantonsäntö puuvillatehtailijain voimassa astui. Siihen mennessä kun ylempänä mainittu palkkojen uudestaan järjestely on saatu aikaan maksetaan sama palkka mikä tähän mennessä on maksettu.

Farmityöläisiä mennyt lakkoon Wisconsinissa

Milwaukee, Wis., heinäk. 25 p. Kaksikisata nuorukaista, jotka työskentelevät pienillä farmeilla lähellä tätä kaupunkia, on lakkoitunut, vaatien he palkkojensa korottamista. Lakkoilaiset, jotka ovat 14 ja 24 ikävuosien välillä, pitivät joukkokokouksen ja päättivät muodostaa lakkovaltiolinjat. Nuorukaista pohti- vat asioitaan rauhallisesti kokouksessaan, laitten he suunnitelmia työtaistelusta johdosta.

Lakko alkoi viime lauantaina eteläpuolella Milwaukeea, 200 nuorukaisen kävellessä ulos työpaikoistaan, mutta on se nyt levinnyt kahteen muuhun kauntiin. Useita kymmeniä nuorukaisia lakkoitui Racine-kauntissa ja Waukesha-kauntissa on myöskin joitakin lakossa.

Kyseessä olevilla farmeilla viljellään juurikasvia joita myydään sekä Milwaukeea että muissa kaupungeissa tällä ympäristöllä. Maanviljelijät ovat ilmoittaneet hankkivansa lakon- rikkureita elleivät nuorukaista palaa takaisin työhön.

Neuvottelut työnantajain ja työläisten välillä ovat olleet tuloksettomia tähän saakka. Rauhottomuuksia ei ole tapahtunut lakon yhteydessä. — Ind.

Sukkatyöläisten union järjestäjää piesty

Charlotte, N. C. — Noin 6,000 sukkatyöläistä ja huonekalutehtaissa työskentelevää työläistä on edelleen lakossa High Pointin teollisuusalueella. Lakkoilaiset vaativat kahdeksantuntista työpäivää, työehtojen järjestelmän poistamista ja 25 prosentin korotusta palkoissa.

Clyde Munn, American Federation of Full Hosiery Workersin järjestäjä, joutui piestäväksi, ollen hänen tilansa perin vakava. Munn oli puhumassa joidenkin sukkatyöläisten kanssa Nebel Hosiery Mill-yhtiön sukkakutomon edustalla kun yhtiön ylin työntekijä ja joitakin alempia työntekijöitä tuli ja sieppasivat Munnin kutomon sisään, jossa he potkivat ja iskivät häntä.

Mainitussa kutomossa ei ole milloinkaan tunnustettu minkäänlaista unionia, ollen yhtiö tunnettu yhtenä räikeänä järjestäytyneiden työläisten vastustajana. Kutomossa sanotaan olevan aina aseita sitä varten että union järjestäjät voidaan ajaa pois.

Viranomaiset sanoivat "olevansa avuttomia" mitään tekemään tämän raakamaisten teon

johdosta. — Salapolisipäällikkö Littlejohn sanoi ettei hän voi vangitseniskäskyjä vannotuttaa niitä miehiä vastaan jotka pieksivät union järjestäjän.

Kaiivosvahteina toimineita sotilaita loukkaantunut

Pana, Ill., heinäk. 27 p. — Räjähdyks, jota seurasi tulipalo, bussissa mikä oli täynnä Illinoisin kansalliskaartilaisia eilen, aiheutti kuuden sotilaan joutumisen sairaalaan, neljä heistä ollen hengenvaarallisessa tilassa.

Onnettomuus tapahtui 130:en jalkaväen haubitsikomppanian ollessa matkalla päämajaansa, ol-tuaan kaksi viikkoa palveluk-sessa.

Kansalliskaartilaisia on ollut Christian kauntissa viime syksystä asti, valvomassa järjestystä kaivosalueella.

Herriot vieraillemaan Venäjällä

Pariisi — Ranskan entinen pääministeri Herriot on saanut virallisen kutsun Neuvostoliitolta saapua Venäjälle. Herriot on suostunut kutsuun. Etelä-Venäjällä toimeenpantavan huvimat- kan jälkeen Herriot tulee vie- raillemaan Moskovassa ja Lenin- gradissa.

Hitlerin iskujoukot avoimessa kapinassa häntä vastaan

Useilta paikkakunnilta tietoja le- vottomuuksista ja tyytymättö- mydestä.

Ruotsin Social-Demokraten, joka seuraa Saksan tapahtumia kiinteämmin kuin kenties mikään toinen lehti, kertoo tämän kuun 12 p:n numerossaan useita yksi- tyiskohtia Saksan natsien omassa keskuudessa esiintyneistä riidoista ja kahakoista.

Berlinistä tiedotetaan lehdelle, että kapinoinen käy yhä selvemmäksi Hitlerin omassa joukossa. Hitlerin sanat, että vallankumous on nyt ohjattava ke- hityksen rauhallisiin uumiin, on aiheuttanut suurta tyytymättö- myyttä johtajien keskuudessa. Onpa jo tapahtunut, että SA- joukot ovat painaneet julistuksen Hitlerin hallitusta vastaan.

Hitlerin uskolliset kannattajat ovat luonnollisesti heti ryhtyneet toimenpiteisiin uuden opposi- tion kukistamiseksi. Lünebur- gerheidenin keskitysleirillä, jonne aikaisemmin oli sijoitettu 2,000 sosialidemokraattia ja kom- munistia, on vankien lukua lisätty 1,300 kansallissosialistilla. Maanantaina, heinäkuun 2 päivää vasten yöllä eräät heistä koettiin väkijoukosta pakoan, jolloin 13 kansallissosialistista vankia am- puttiin leirin alueella. Hälinän välttämiseksi heidät on haudattu leirille, samalla kun vartijakun- taan on lisätty vankien keskuu- dessa yhä uutta kuohunnaa vauksia.

Samallaisia tietoja saapuu kaut- ta Saksan, ja oppositio alkaa käydä yhä tuskallisemmaksi ber- liniläisille herroille, jotka ovat täysin tietoisia siitä, mitä tapah- tun.

Göringin sanotaan pysytte- lyvän puolueettomana ja Göbbels, jonka puolueen pääsihteeri Hess määrää ryhtymään toimenpitei- siin, lienee kieltäytynyt sitä te- kemästä. Väitetään, että Göbbels ei ole aivan syytön siihen, että

Raivaajan Kirjapainossa

valmistetaan nykyään omien lehtien, Raivaajan ja Nyky-ajan, ohella seuraavia suurempia kirjapainotöitä:

Fitchburgin kaupungin tämän vuoden työt, kaksi kirjaa, toinen 500 sivua käsittävä.

Englanninkielinen viikkolehti "Spectator".

Suomalainen viikkolehti "Fitchburgin Sanomat".

Amerikan Osuustoimintaliiton julkaisu "Co-operator".

Harvey's Guide Fitchburg.

Fitchburg & Leominster Travelers Guide.

Ranskalaista viikkolehteä on painossamme painettu monta vuotta, oikeastaan Pohjan Tähtien lopettamisesta asti.

Kirjapainossamme tehdään myöskin pienempiä kirja- painotöitä, sellaisia joita jokainen liike käyttää. Meistä tuntuu kuten ainakin kaikki suomalaisten liikkeiden kirja- painotyöt kuuluisivat meille. Kun painomme kykenee val- mistamaan näitä suuren, väkin töitä, mistä ylempänä mai- nittiin, niin kyllähän me pienistä selviydymme. Lähet- tää siis kaikki painotyö-tilauksemme meille, oli ne mitä laatua tahansa. Hintamme on aina kohtuullinen, ei liian kallis, mutta ei liioin mikään "hikipaja"-hinta. Union lei- ma töissä, ellei niissä mainita painopaikkaa, osoittaa, että työ on meillä suoritettu.

RAIVAAJAN KUSTANNUSYHTIÖ,

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

oppositio on saanut ravintoa it- jät väittivät, että puolueen johto selleen, mutta toiselta puolen Göringin epäselvä suhtautuminen vaikuttaa hänen estävasti. On tunnettua, että Göring ja Göb- bels eivät ole aivan hyviä ystäviä keskenään, kumpikin vakoilevat toisiaan.

Pieni esimerkki valtakunnan rajojen ulkopuolelta: SA-mie- sten johdolla toimeenpantiin Kö- nigsbergissä heinäkuun 3 p:n mielenosoitus, jossa kymmenet- tuhannet ihmiset enemmän tai vähemmän avoimesti ilmaisivat tyytymättömyytensä sen johdos- ta, että vallankumouksen siuna- uksia saadaan liian kauan odot- ta. Mielenosoitukset olivat si- tä kiintoisampia, että niihin osallisti suuria talonpoikaisjoukkoja.

Illalla mielenosoittajat kokou- tuivat raatihuoneen torille, jossa vaadittiin, että Hitleristä väliittä- mättä on kansallissosialistista vallankumousta jatkettava.

Samana päivänä Breslaussa pi- detyssä kokouksessa SA- ja SS- miehet joutuivat käsikähmään sen johdosta, että eräs SA-mies hyökkäsi jyrkin sanoin Hitleriä ja hallitusta vastaan. Kun hän huusi, että "Hitler on kavaltanut vallankumouksen", niin riistettiin häneltä puheoikeus, mutta itse- pistäisesti hän kieltäytyi poistu- masta puhujakorokkeelta. Syntyi tavaton meteli, jossa SA- ja SS- miehet urhoollisesti mukuloivat toisiaan. Vain vaivoin saatiin poliisi paikalle eroittamaan tap- pelijat toistensa kimpusta. Hyök- käksen estämiseksi SS-miehiä vastaan suljettiin kaikki läsnä- olevat kokoushuoneeseen ja vas- ta myöhään illalla heidät yksi- tellen päästettiin ulos.

Pohjois-Berlinissä huhtikuun 5 p:n järjestetyssä SA-miesten ko- kokouksessa esitettiin voimakkaita vastalauseita Hitlerin Reichen- hallissa pitämän puheen johdos- ta, jossa hän, kuten tunnettua, oli sanonut, että kansallissosialis- tinen vallankumous voidaan kat- soa päättyneeksi. Kaikki puhu-

Löytyykö gramofoni-levyvarastossanne seuraavia sotiisiä?

Aamurisko sotilasi, M. Söderlund, harmo-
nikka.
Haitari Sotilasi, Mikki trio.
Haaskin Sotilasi, Hilli, harmonikka.
Heimi-sotilasi, W. Larsen, harmonikka.
Hämärä Sotilasi, Viola Turpeinen, harmo-
nikka.
Jouten Sotilasi, Stein-Östman orkesteri.
Joulet uskalla sinä, sotilasi, Jährin kvin-
tetti.
Jukan Sotilasi, Viola Turpeinen, harmo-
nikka.
Juhannus Sotilasi, Mikki trio.
Kuisan Sotilasi, Leo Hilli, harmonikka.
Kuisan Aapelin Sotilasi, Lampi trio.
Laurin Sotilasi, L. Herranen, harmonikka.
Mustalaisen Sotilasi, Turpeinen, harmo-
nikka.
Meidän Sotilasi, Lampi trio.
Muisto Sotilasi, Leo Hilli, harmonikka.
Maatytöiden Sotilasi, Mikki trio.
Minun Kuttari, sotilasi, Mikki trio.
Majani Kansa, sotilasi, Larsen ja Stan-
ley, harmonikka ja viulu.
Merenneito Sotilasi, Stein-Östman orke-
steri.
Muistoja Synninpäivästä, sotilasi, W. Lar-
sen, harmonikka.
Pekarin vienti, sotilasi, W. Larsen.
Skardin tyttö-sotilasi, Sotito-kvintetti.
Suomi Sotilasi, Turpeinen, harmonikka.
Tyttöjen vienti, Schottise, W. Larsen,
harmonikka.
Vanhanaan Sotilasi, Viola Turpeinen, har-
monikka.
Venäläinen Sotilasi, Laine ja Toppi, orke-
steri.

RAIVAAJA

New York, N. Y. Fitchburg, Mass.
2056—5th Ave., Box 600.

Lähetetään

Rahaa Suomeen kauttamme

Kurssi sopimuksen mukaan

Raivaaja Kustannusyhtiö,

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.
2056 Fifth Ave., New York, N. Y.

KUNNIAMERKKI ENNÄTYSKSEN ASITTAJALLE. Wiley Post, joka maalman ympäri lensi ennätysajassa, New Yorkin kaupungin talon portaitten edustalla, missä pormestari John P. O'Brien kiinnittiä mitalin hänen rintansa.

QUINCYSTA

Quincyn osuustoimintaväki yhdessä raittiusväen kanssa viettää iloista yhdessäoloa ensi sunnuntaina raittiusseuran kesäkamppalalla Pembrokeassa, Mass. Tilaisuuteen on järjestetty ainoastaan huvittavaa ohjelmaa ja juhlaohjelmia kehoitetaan yleisöä siksi päiväksi jättämään kaikki vakavat ja surulliset ajatukset taakseen, sillä ei se tämä elämä surusta parane. Tähän juhlaan voi ottaa osaa jokainen, sillä sitä ei ole järjestetty rahantekotarkoituksella ja jokainen on tervetullut vaikka ei olisi senttiäkään taskussa. Yleisölle on järjestetty vapaa kyyti kello 8 ja 10 välillä sunnuntaiaamuna suurilla

TILATKAA luettavaksenne

Sinclair Lewis — Autokuningas
Kuvailu uusia kirjja ilmestynyt suomeksi. Hinta \$1.75.

Herman Melville — Valkoinen Valas
Maailman kuuluisin romaani. Hinta \$1.75.

Ludvig Nordström — Tuomas Lack
Hienoin tämän vuoden Kansanvalian kustantama kirjasto. Hinta 65c.

K. J. Jääsky — Myrkytetty Virta
Uusi novellimästä. Hinta 50 senttiä.

New Yorkin Suomalaisen Naisten Osuuskodin toimittama Keittokirja
Kolmas painos — Kirjaa ovat avustaneet lukuisat toimineet keittäjät. Hinta \$2.00.

Jeesus Barabbas
Suomentanut Heikki Väisälä. Hinta 90 senttiä ja \$1.25.

Me Sankarit
Hinta 80 senttiä.

Taavi Tainio — Puheita ja Kirjoituksia
Hinta 75 senttiä, sidottuna \$1.25.

Pentti Haanpää — Hota-Leenan Poika
Hinta 90 senttiä, sidottuna \$1.40.

Heikki Väisälä — Sodan Todelliset Kasvot
Kuvakirja — Hinta 75 senttiä.

August Strindberg — Hemsöläiset
Hinta 85 senttiä, sidottuna \$1.25.

Upton Sinclair — Oikeus ja Kohtuus
Yhteiskunnan arvostelua. Hinta 75 senttiä, sidottuna \$1.25.

Maailman toinen puoli
Hinta 80 senttiä, sidottuna \$1.25.

Eino Nyssölä — Esivallan miekkoja
Hinta 80 senttiä, sidottuna \$1.25.

Kokoomateos — Alkutaipaleelta
Hinta 85 senttiä, sidottuna \$1.25.

Nuorten Englantilais-Suomalainen Sanakirja
Myymme edelleenkin alennuskululla. Eniten hinta \$2.50. Nyt \$2.00.

Humoristisia lauluja
Matti Jurva. Hinta 15 senttiä.

F. E. Siljanpää — Nuorena Nukkunut
Hinta \$1.75 kovissa kansissa. Siis 47c. Kuvailu uutuuksia.

F. Tennyson Jesse — HULLU TOM
Romaani, 388 sivua. Hinta \$1.40. Sidottuna \$1.50.

Eino Nyssölä — Salakuljettajat
Romaani, 148 sivua. Hinta 85c. Sidottuna \$1.30.

Jyrki Mikkonen — Paja ja Palatsi
Romaani, 153 sivua. Hinta 85c. Sidottuna \$1.30.

Valentin Katajev — Hummaajat
Romaani, 181 sivua. Hinta 85c. Sidottuna \$1.30.

Teppo Korvenketo — Keisarin Kaveri
Romaani, 131 sivua. Hinta 80c. Sidottuna \$1.25.

Clement Wood — Nykyajan Sukupuolimoraali
68 sivua. Hinta 35c.

Theodor Hartwig — Yhteiskunta ja Sosialismi
103 sivua. Hinta 40c.

Max Adler — Marxin Oppi
Käytännöllinen elämänohje. 61 sivua. Hinta 30c.

Uusi painos kirjasta "How to Become a Citizen of the United States"
on saatavilla. Hinta 25 senttiä.

Norman Thomas — "America's Way Out"
uusi englanninkielinen kirja on ilmestynyt ja saatavana sitä Raivaajasta. Hinta \$2.50.

RAIVAAJA

WORCESTER

Etteihän ole unohtaneet?
Lauantaina t. k. 29 p:nä Mölyssä on sitten ne Kuuraajain kahviloistansit. Liljestrom pittää tahdistua huolen. Illan e-männot pitävät huolen kahviloistansit. Ovitiketillä on vielä pari tuliaislahjaa. Terve tulo! — Niku.

TOWNSEND, MASS.

Lauantaina elok. 5 päivänä
on osaston talolla Suomi elokuvat, joita näyttelee hiljattain Suomesta palannut toveri Ville Salmi. Kuten tunnetaan on hän matkustellut ympäri Suomen sekä ottanut siellä kuvia huomausta paikoista, joten kaikilla tämän ympäristön suomalaisilla on silloin tilaisuus terästä vanhoja Suomi-muistojaan. Kuvastarjasta kestää näytellä koko illan. Siitä lähemmin ensi viikon numerossa. — Kirjeenvaihtaja.

MILFORD, N. H.

Osaston kokous
on ensi sunnuntaina t. k. 30 p. osasto Kajakstuksen talolla, kello 7 illalla.

Suuret kenttäjuhlat

ovat taas tulossa, sillä emännät ovat tohussa ja siitä tulee sitä isompaa, sillä tusinan verran lyödään kukoja pataa ja lisäksi monta muuta lahja, niin että se onkin soppa, joka vie voiton kaikilta entisiltä keitoksilta ja nekin ovat jo hyvän maininnan saaneet. Tämä iso päivällinen valmistuu elokuun 6 p. ja se pidetään mieissä mihin silloin mennään päivälliselle.

Tässä vähän muistelen entisiä ja kiittelen ompeluseuran puolesta, koska ei ompeluseura kiittele. Tässä on tullut kiitoksen velkaa oikein porvoon mitalla kun ompeluseuralle kahviloistailuiksi ovat hommanneet useimmat emännät vuorotellen, joten täytyy heille lausua ansaitut suuret kiitokset. Hommaajina ovat olleet seuraavat: Hilja Kokko, Jennie Palm, Hilma Keskinen, Valma Salo, Aili Harris, Hilda Winter, Silppa Kolehmainen, Helmi Ollikainen, Olga Laurila, Anna Hakkarainen ja Mandi Virta. O'kaa parhaiten kiitettävä ompeluseuran puolesta.

Jos haluat myydä tai ostaa jotakin, niin ilmoita siitä Raivaajan Paikakuntain uutisilmoitusosastossa. Se on edullisin tilaisuus.

Milford Creamery
2 Garden Street,
Milford, N. H.
Maitoa, kermaa, voita, piimää ja muniä

BARBARA ANN BEAUTY SALON
MISS ISABEL MACDONALD, omistaja
Käiherrystä, käsiä ja kasvojen hoitoa
Puhelinnyteys.
MILFORD, N. H.

Oliver W. Carleton
YLEISTÄ TROKIAJOA
Paikallista ja pitkämatkan muuttola.
Puhdasta jättä päivittäin.
MILFORD, N. H.
Tel. Asuntoon 213-R Konttoriin 213-W

Kilkenny & Calkin
Hautausmaasto
2 South State St., Concord, N. H.
Puhelin 417-W

B. F. FOSTER CO.
Leon C. Tucker, omistaja
Hautausmaasto
Varustettu antamaan parhaan palveluksen.
Kukilla saatavana
MILFORD, N. H.
Tel. 185

Souhegan National Bank
MILFORD, N. H.
Vakaavarainen, Luotettava, Konservatiivinen

Amerikan suomalaisten elämyksiä Suomessa

Kiertomatalla yli maan — Raajoelta aina Petsamon perukoille, jäämeren rannoilla.

Kirjoittanut V. Salmi.

Oulussa emme viivy nytkään muuta kuin yhden yön. Lääkärimielestä se on hyvin ikävä juttu, mutta kun me satumme olemaan asiasta toista mieltä, niin kaikista hänen vastaväitteistään välittämättä jatkamme matkaa.

Emme kuitenkaan kulje samaa jalkiamme pitkin takaisin Tampereelle, vaan käännyimme Oulusta vasemmalle vievälle Oulun-Kajaanin radalle.

Tämä rataosa on uudempi Suomessa. Se kulkee läheltä Oulunjoen vartta ylös Vaalaan ja Niskakoskelle. Siinä se sujahtaa Niskakosken yli ja painuu Oulujärven pohjoisrannikkoa pitkin Kajaanin, jossa se yhtyy varsinaiseen Savon rataan.

Savonrataa pitkin siirryimme sitten Iisalmen ja Kuopion kautta Pielisjärvelle. Käännyimme siitä oikealle ja tulemme Jyväskylään ja Haapamäen kautta Tampereelle. Näin menetellen kuljemme mutkan kautta suoraan, kuten sanotaan, mutta siitä on se etu, että saamme nähdä ennen näkemätöntä Suomea, Oulusta aina Iisalmele saakka.

Ei liiallisella kiireellä kiihoiteta

Alkumatkassa jo mainitsimme Suomen pikajunien "joustavasta joutisuudesta". Nyt haluamme lisätä, että tavalliset matkustajatunat — pääradalla — kulkevat vieläkin varovammin ja siivuradalla, jossa ei pikajunia ole olemassakaan, kulkevat kaikki junat yhä sitäkin siivommin.

Tällä Oulun-Kajaanin radalla — kun ei matkustajain mieltä liiallisella kiireellä kiihoiteta, vaan annetaan mennä hissun-kissun sellaista siivoa vauhtia, että riippa mies rennosti kävelen pysyisi vastamäessä hyvin junan mukana, tasanaisella maalla taitaisi jättää pistää pientä juoksuja ja alamaake mentalessa jäisi ehkä jälkeenkä, mutta seuraavassa vastamäessä sen kyllä taas varmaan tavottaisi.

Tällainen laiskansujakka kulku joppaa tuntumaan ensimmäiltä joskus vähän harnilliselta, mutta siihen pian tottuu, eikä välitä sen enempää. Ajattelee vaan, että mitäpäs tässä on kiirettä. Siinähan sitä ehtii, mihin ehtii, niin yksi kuin toinenkin. Ja sellaisilla seuduilla missä ei ole ennen kulkenut tuntuu tuollainen tasainen meno suorastaan suotavaksi, sillä silloinhan sitä on tarpeeksi aikaa tarkastella tienvarrella olevia näkemyksiä.

Oulun ja Vaalan välisellä matkalla ei ole mitään mainittavampaa näkemistä. Se on vaan tuollaista tavallista. Pohjois-Pohjanmaan keskinkertaisia asutusalueita. Oulujoki, joka lukuisine koskineen oisi verratonta nähtävyyttä, on rautatiestä siksi sivussa, ettei näe kuin vilahdukselta mutkan siellä toisen täällä. Vaalassa vasta

Oulujoki
näyttäätyy kaikessa komeudessaan ja siinä se sitte pysyykin näkyvässä, noin viitisen km. aine alkulähteellensä Niskakoskelle saakka. Mutta tällä matkalla ei ole enää kuin pari-kolme koskea nähtävissä. Ne muut kosket, joista mainitsimme, jäivät näkemättä — nekin näkisi jos istuisi Vaalassa venheeseen ja laskettelisi laulaen alas virtaa koskesta koskeen aina lähelle Oulua, mutta kun emme ole oikein laskutullella, niin laskematta se jää.

Niskakoski

näyttää ensisilmäykseltä vallan vaatimattomalta, mutta tarkemmin katsottuna, huomaakin erheytynensä. Putous ei tosin ole kovin korkea eikä pitkäkään, eikä se tietyksi vedota jouta Imatran tai Kolttakongän koviille koi-noille, mutta mittamatonta määrää vettä sitä siitään alas painuu, joskin se tapahtuu tasaisemmin, tai

sanoisinko, vyöryy hiukan hili-tymmin.

Oulujärvi,
jonka vesi Niskakoskessa koho-see ja Oulujokea kulkee kuumeisella kiireellä mereen, on yksi Suomen suurimpia ja syvempiä vesiä. Se on 100 km. pitkä ja paikoin 80 km. leveä ja mikä merkittävä, siinä ei ole sanottavasti saaria. Kun muissa Suomen suurimmissa vesistöissä on satoja, jopa tuhansia saaria, niin Oulujärvessä on vaan pari-kolme saarta. Siksiä sen aavaa ankeaa ulappa katselueen mielenkiinnolla kuin merta.

Vakavaraista maakuntaa

Niskakosken ja Kajaanin välillä on varsin varakasta maakuntaa. Aina vaan pienen metsä-taijalten takaa seikutuu esiin yhä uusia ja uusia siistiä ja hyvinvoivan näköisiä kyliä. Talot suuria, kuin hovia. Kartanot hyvin rakennettuja, maalattuja. Laajat viljelykset, kymmenet hevoset ja satapäiset karjalauumat laitumilla maistavat maisemamannon olevaisuudesta ja sen takamasta vakavaraista elämästä.

Tullaan jo Kajaaniin. **Ämmäkoski,**
äännähtää joku — ja aivan oikein, siinähan se peijaksen penhaa tiensivussa ja junan jyskytyksestä huolimatta — vaunun alkunäköä ovat auki — kuuluu aivan selvästi kuinka se ikäänkuin äikeissään ärjyy ja vimma-tusti viskelee valkoista vaahtoa ylös ja ympäri joka suuntaan.

— Siinä se nyt livahti ohi se kuuluisa Ämmäkoski kuohuineen — tuumii kaveri kosken sivu-tuttuamme.

— Niin livahti, ja sehän näyt-tää olevankin aika terhakka "ämmä" vielä vanhanakin. Siin-henpä kannattaisi oikeastaan tarkemmin tutustua, mutta ei sitä ole kai aikaa — junahan se-soo Kajaanissa vaan 10 m. Pait-se jos jäsimmme yöksi? Mutta kun sitä sinne Iisalmele on ollut aikomusta, niin mihinhan sen asiantilaita sitte oikein olisi? — Kyllä kai sitä Iisalmele mennään, jos jää Ämmä tarkem-min tutkimatta, niin jääköön. (Jatkoa)

Yleisiä uutisia

Karannut vaimo joutunut kaappaajien käsiin

Concord, N. H., heinäkuu 28 p. — Poliisit etsivät eilen Mrs. Byron Clarkia, dunbartonilaisen farmarin vaimoa, joka sheriffi George A. Woosterille on lähettännyt kirjeen jossa hän pyytää sheriffiä vapauttamaan häntä kängin käsistä, mikä häntä pitää huostassaan vastoin hänen tah-toaan.

Sheriffi Wooster kertoi saaneensa tietää, että Mrs. Clark lähti kodistaan noin kolme viikkoa takaperin erään Fogg-nimisen miehen seurassa, joka hänen miehellään oli ollut töissä. Mrs. Byron ja Fogg kuuluvat lähteneen matkalle autolla, mikä oli Vermontissa rekisteröity.

Kehoittaa valtioita avustamaan kuljeksi-via työttömiä

Washington, heinäkuu 28 p. — Kaikille kuvernööreille lähettämässään vetoomuksessa Harry L. Hopkins, liittovaltain avustustoiminnan johtaja, kehoittaa valtiota avustamaan kuljeksi-via työttömiä, joiden asema ensi talvena todennäköisesti kehitty erittäin vakavaksi.

Vetoomuksessa ilmoitetaan, että liittovaltain avustushallinto on valmis varustamaan erikoisia varauksia kuljeksi-vien työttömien avustamiseksi. Jokaisessa valtiossa kehoitetaan toimeenpanemaan tutkimus, tarkoituk-sella löytää perusta tätä avus-tustyötä varten. Tammikuussa ja maaliskuussa tänä vuonna toi-

Roominghouse vuokrattavana

joko kalustettuna tai ilman, 127 St. ja 5 Ave., New York. 16 huonetta, steamheat. Halpa vuokra luotettavalle henkilölle.

V. POHJOLA
23 East 125 St., New York

GROCEMAN

Phone Granite 2843
QUINCY, MASS.
FOR BETTER COAL

Kuusituntinen työpäivä rittää

Näin arvelevat Englannin hiilen-kaivajat.

Scarborough, Englanti, heinäkuun 28 p. — Englannin kaivos-miesten järjestö ilmoittaa aikovansa järjestää kamppailun kuusituntisen työpäivän käytäntöön saattamiseksi hiilikäivoksi.

Järjestö päätti ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin, kansallisesti sekä kansainvälisesti, saadakseen aikaan työajan lyhen nyksen ilman palkanlennusta.

Nykyinenkin hallitus, sanotaan kaivosmiesten lausunnossa, täytyy tunnustaa meidän asiamme voimakkuuden ja oikeudenmukaisuuden ja jonakin päivänä me saavutamme päämäärämme, sillä hiilikäivonteollisuutta ei enää kaavan voida harjoittaa nykyisellä perustalla.

Keinotekoisien salaman luoja kuollut

Pittsfield, Mass., heinäkuu 28 p. — Eilen saatiin täällä tietää, että Frank W. Peck, 51-vuotias, General Electric yhtiön Pittsfieldin tehtaan pääinsinööri, on kuollut liikenneonnettomuuteen Port Danielissa, Quebecissa, Canadassa.

Peck oli vaimonsa kera lomamatkalla, kun juna heidän autonsa iski. Mrs. Peck sai haavoja ja naarmuja, mutta Peck sai niin vakavia vammoja että hän asetettiin junaan Montrealiin vietäväksi. Matkalla hän kuoli.

Peck, joka edesmenneen Charles P. Steinmetzin työtä jatkoi, sai kymmenen vuotta takaperin aikaan keinotekoisien salaman, miljoonan voltin voimalla. Myöhemmin hän on kehittänyt töl-tään tällä alalla siten, että hän sai aikaan kymmenen miljoonan voltin keinotekoisien salaman.

Espanja tunnustaa Neuvosto-Venäjän

Madrid, heinäkuu 28 p. — Kabinetti ja presidentti Alcala Zamora päättivät eilen tunnustaa Venäjän neuvostohallituksen. Fernando de Los Rios, Espanjan ulkoministeri, määräsi Moskovaan lähetettäväksi kirjeen, tarjouksella järjestää tarpeelliset

Klassillista, kansainvälistä musiikkia

Olemme lukeneet arvosteluita siitä et-tä viimeaikoina ilmestynyt suomalaiset rekortit eivät ole kaikki olleet taitteili-selta kannalta täysin taitteili-selta. Toinen puolelta on niiden ilmestymistä puols-tettukin sillä, että kansa vaatii tainn-tapaita. Parhaimmissa radio-ohjelmi-sa pyritään kehittämään kansan musiik-kitaruutta, antamalla todella arvo-kasta ohjelmaa, eikä vaan aina pelkkää "jääsiä" jota kansa ja eritotenkin nuori-henkiänsä. Grandioosin omistajilla on myöskin hyvä tilaisuus kehittää mu-siikkia ja taiteilijain taitteilijain koraavaa nimenomaan klassillisen musiik-kin, ostamalla joskus arvokkaam-mankin rekortin. Eitä olisimme tilai-suudessa paivellamaan ostajapöytäme-tillä arvokkaimmalla ohjelmalla, o-lemme hankineet ikäänkuin kokeeksi jonkunverran taitteiliä hyvää ja kau-nista musiikkia, etupäässä orkesterin soitamia kansainvälistä kuuluisia kap-pelilla. Tulkaa valitsemaan. Jos kaup-pa alkaa käymään niin lähtä bankkaan ja aina parhaimmasta näistä. Jokaisella soitella oita ainakin joku kuuluisa le-vey varastossa erikoistilaisuuksia varten eilei muuten.

10 tuuman levy, hinta \$1.00.
Maria Kuusko, sopraano solo (Ruusan) Hymni to the Sun-Song of India.

12 tuuman levy, hinta \$1.50.
Sir Henry J. Wood and The New Queen's Hall Orchestra.

Faust "Ballad Music" Part 3 — Faust "Ballad Music" Part 4.

"1312" Overture Solennelle Part 1 — "1312" Overture Solennelle Part 2 — "1312" Overture Solennelle Part 3 — "1312" Overture Solennelle Part 4 — "1312" Overture Solennelle Part 5 — Chant Sans Paroles.

12 tuuman levy, hinta \$1.25.
Columbia Symphony Orchestra.

Poet and Peasant, Part 1 — Poet and Peasant, Part 2.

Madame Butterfly, part 1 — Madame Butterfly, part 2.

Propheta: Coronation March — Aida: Grand March.

Bridal Procession — March of the Bolshoi.

Morning, Noon and Night in Vienna, part 1 — Morning, noon and Night in Vienna, part 2.

Columbia Male Chorus.

America — The Star Spangled Banner, Columbia Band.

American Fantasia, part 1 — American Fantasia, part 2.

G. T. Pattman, urku solo.

In A Monastery Garden — Andantino. British Broadcasting Company's Wireless Symphony Orchestra.

Semiramide: Overture, part 1 — Semiramide: Overture, part 2.

Le Coq d'Or: Bridal Procession — Le Coq d'Or: Russian Dance.

Robert Hood Bowers and his Concert Orchestra.

Waltz Medley from "The Student Prince" — Selections from "Rose-Marie".

Jacques Jacobs' Ensemble.

Merry Widow Waltz — Southern Roses Waltz.

Johann Strauss and Symphony Orchestra.

Voice of Spring — Enjoy Your Life.

Carl E. Sashore, Educational series.

Measures of Musical Talent Sense of Consonance, No. 4 A — Measures of Tal-ent Sense of Consonance, No. 4 B.

RAIVAAJA, Fitchburg, Mass.

alkuvalmistelut normaalisti diplomaattisten suhteiden alka-miselle.

Kansailainen kaapattu ja pidätetty

Claremore, Okla., heinäkuu 28 p. — George Peine, 30-vuotias, hyvinvoivan farmarin poika Gar-nettista, Kansasissa, kertoi liit-tovaltain viranomaisille eilen, et-tä hän kaapattiin Garnettin Main kadulla heinäkuun 19 päivänä ja pidätettiin kolme päivää, kaap-paajien vaatien \$3,000 lunnaita hänen isältään.

Peine löydettiin, kädet ja jalat sidottuna, maantien vierestä kak-

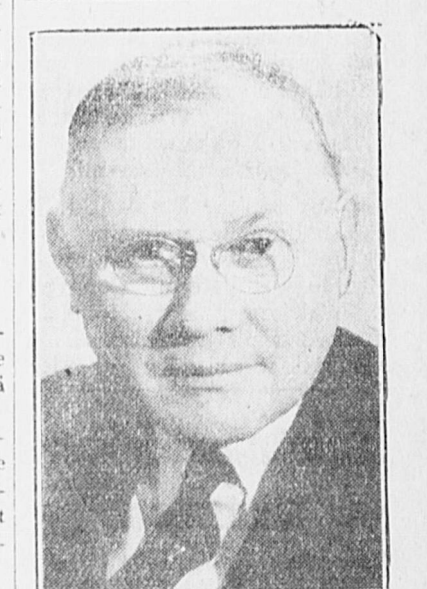
SE TYÖMIES,

joka työväenlehden asemasta ti-laa ja lukee porvarilehtiä, tekee henkisen itsemurhan ja pittää oman kansanluokkansa.

Sanomalehdistö on nykyään sor-tajan vaikuttavin ase. Mutta jos ne hankimme itsellemme vahvaa sanan-laisen asean, niin on sanomalehdet muuttuva työväenluokan vaikutta-vimmaksi vapauttamiskeinoksi.

Kun työtätekevä kansa lakkaa kan-nattamasta vastustajain lehtiä ja an-taa omille lehdilleen sen, mitä ennen antoi vastustajilleen, on meillä voiton takuu käsissämme. Kapitalistien sa-nomalehdistön voi voittaa ainoastaan työtätekevä kansa kaikin voimin kannattama työväen sanomalehdistö.

si mallia itään Claremontista vii-me lauantaina ja tuotiin sheriffi Dave Faulkneyn konttoriin. Liittovaltain viranomaisille lähe-tettiin sana ja ne saapuivat tätä juttua tutkimaan. Peinen olles-sa poissa hänen isänsä sai kirjeen jossa vaadittiin \$3,000. Kirje oli postitettu Bartlevillessä, Okla., ja allekirjoitettu "The Gang". Vaatimusta ei täytetty.

AMERIKAN TYÖVÄENLIITON PRESIDENTTI, William Green, joka se-littää, että kansallinen teollinen el-väytyksi on uusi lupakirja järjesty-neille työläisille, on alkanut voimape-raisen järjestämistön tähän mennessä järjestämättömillä työaloilla.

From sun-kissed southern slopes -
Luscious PEACHES
Main'oit pöytäkäyt-töön tai kannutukseen 29c
Ostakaa myös sokeria, maus-teita ja muita tarpeita. Tä-mä erä tarjoo 100 ääntä. kori

VOITA BACON SUNNYFIELD, leikattua 2si ½ pannan pakettia
SILVERBROOK pale- tai pytty 2 pannua
51c
25c

***LOBSTERIA, hyvää, 2si No. ½ kannua 39c
TUNA FISH, Sultana, 2si No. ½ kannua 25c
PIKKELSIÄ, Elks Bride, makeita sekal, qt, purkki 19c
R & R KANANLIIHAA, luutonta, 6 oz. kannu 32c
* GRAPE MEHUA, A & P, 1 quartin pullo 19c
WESSON-ÖLJYÄ, 1 pintin kannu 25c
MINUTE TAPIOCA, 1 paketti 11c
* TÄYTETTYJÄ OLIIVIA, Encore, painin purkki, 35c
* TÄYTÄMÄTTÖMÄ OLIIVIA, Encore, pt, purkki 25c
BLUE RIBBON MALTAITA, 10 oz. kannu 65c
* DOUGHNUTS, erikoisuus tällä viikolla, sokeroituja ja tavallisia, 100 lb. pussi \$2.35
***SANDWICH SPREAD, Rajah, 2si 8 oz. purkkia 25c
* KANNUMAITOA, White House, 3 kannua 17c
* CHILI SAUCE, Quaker Maid, 2 pulloa 25c
MOXIE, sisälyys ainoastaan, 2 suurta pulloa 25c
GINGER ALE, Yukon, sisälyys ainoastaan, 26 unssin, tsu. \$1.15. 12 unssin, tusina 75c
EGG MASH, 100 lb. pussi \$2.35
SCRATCH FIIDIA, 100 lb. pussi \$2.09

Rajah
SALAD DRESSING
Quartan purkki 29c
Painin purkki 15c
8 unssin purkki 8c

Encore
MAYONNAISE
2si 8 unssin purkkia 25c

*Tähdellä merkityistä tavaroista annetaan extra ääniä "On to Chicago" kilpailussa.
***Koimella tähdellä merkityistä 100 ääntä — tämän viikon erikoisuus.

GUARANTEED MEATS AT A & P MARKETS

Parhaita leikkeitä maissilla syötettyä raav

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Mr. ja Mrs. Uno Niemelle, 15 Nattung-katu, syntyi tytär Lucy Helenin sairaalassa keskiviikkona.

— Mrs. Betsy Jones, 126 Elm-katu, loukkaantui ollessaan pesemässä lasia eilen. Lasin reuna viilsi hänelle syvän haavan vasemman kalvoseen. Tri Frederick J. Djerfs vei loukkaantuneen sairaalaan, jossa sitoi haavan.

— Opettajatar Sarah M. Baconin hautaus toimitettiin eilen iltapäivällä Sawyerin hautausmaasta. Rollstone Congregational kirkon pastori Robert L. Underwood piti seremonian. Tilaisuudessa oli läsnä m. m. Fitch-

burgin opettajaopiston lähetystö. Vainaja haudattiin Forest Hillin hautausmaahan.

— Entisessä Goodnow-Pearsonin kaupassa avataan elok. 5 p. uusi osastokauppa, jossa tulee olemaan sekä naisten että miesten vaatetustarpeita ja muutakin tavaraa. Kaupan avaa Lincoln syndikatti, jolla on kahdeksan muuta kaupaa Uudessa Englannissa ja yksi New Yorkissa.

— Joseph Pettito, 14-vuotias, 141 Leighton-katu, sai naarmuja oikeaan käsivarteensa eilen kun Jacksonin avenuen 51:ssä asuvan Charles Reynoldsin ajama auto joutui hänen polkupyörän päälle katuun Main-kadulla, lähellä Putnam-katua. Tri George P. Norton sitoi haavat.

— Hullista, Mass., tiedotetaan, että neljä fitchburgilaista, nim. Mrs. Mary Reilly, 58-vuotias, entinen fitchburgilainen, hänen poikansa Edward J. Reilly, ja Richard Finn, 11-vuotias ja Ruth Hession, 2-vuotias, olivat vähällä joutua tulen uhriksi erään kesä-asunon palossa Nantasket Beach-illa varhain torstaiamuna, mutta naapurit saivat heidät pelastetuksi. Eräs James F. Cleary, 65-vuotias, tukehtui savuun ja kun tuli saatiin sammutetuksi ei miestä enää saatu virkoamaan.

Halutaan kirjeenvaihtoon

Lännen metsämiestä haluaa kirjeenvaihtoon varakkaiden vanhojen pikkojen tai leskien kanssa tositarkoituksella. Ikä saisi olla 30 ja 45 ikävuoden välillä ja valokuvan tulisi seurata kirjeitä. Kirjeet tervetulleita osoitteella:

L. NIEMINEN,
Crescent Logging Co.,
Port Angeles, Washington.
Camp No. 1.

MYYTÄVÄNÄ

halvalla 12 eekkerin farmi, Foster, R. I. Kysykää omistajalta.
ANTTI MUNTER,
R. F. D. 2, Killingly, Conn.

Kaikenlaista

Sähkö-alan työtä

sekä
Radion korjausta
otan vastaan kohtuullisilla hinnoilla.

Eino A. Kasari

234 High Street
Tel. 3361-MK

Saiman kahviaistanssit
Saiman puistossa huomeniltana. Välimäen orkesteri soittaa. Kyytiä haluavat voivat astua John Turusen bussiin Kuusamolla, joten sekin puoli on nyt hyvässä järjestyksessä. Näihin tansseihin pääsee 15 sentillä ja sillä vielä saa vapaat kahvit.

Fitchburg teatterissa
perjantaina ja lauantaina näytännöllä Rosés Royal Midgets ja valkokankaalla Midnight Mary, jossa esiintyvät m. m. Loretta Young, Franchest Tone ja Ricardo Cortez. — Sununtaina, maanantaina ja tiistaina "College Humor", jossa nähdään m. m. Bing Crosby, Richard Arlen, Jack Oakie, Mary Carlisle, Burns ja Allen.

Uhatut lapset viety pois Leominsteristä

Wachusett Shirt Co:n virkailijain asuntoja yhä vielä vahietaan Leominsterissä, sen johdosta, että hiljattain saapui eräs nimetön

uhkauskirje, jossa uhattiin pudottaa ilmasta pommia tehtaalalle ja kaapata virkailijain lapsia ellei työ- ja parkkaloja paranneta heinäkuun 9 p:nä mennessä.

Uhatut lapset kuulutaan viedyn pois kaupungista toistaiseksi. Liittovaltion postitarkastajat ja oikeusdepartementin asiamiehet ovat ryhtyneet avustamaan kaupungin ja valtion viranomaisia kirjeen lähettäjän etsimisessä.

IKKUNANSARKIJOITA ETSITÄÄN

Polisille on saapunut valitukset, että Laurel-, Charles- ja Rollstone-katujen varrella on useita rikottuja ikkunoita ja tehty muutakin pahaa.

Pormestari lähtee tiedustelemaan apurahoja

Pormestari Joseph N. Carrieri menee Bostonin ensi maanantaina tiedustelemaan, miten saatiin valtion ja liittovaltio apurahoja yleisten töiden teettämiseen tässä kaupungissa.

Pormestari vie mukanaan se-

lostuksen kaupungin rahallista asemasta sekä jonkinlaisen työsuunnitelman. Hän arvelee saavansa tarpeelliset tiedot valtion korporatiosin ja veroituskomissionerilta Henry F. Longilta.

KALEVAISTEN UUTISIA

Paan huvilalla tarjolla on hyvää päivällinen ensi sunnuntaina elok. 1 p.

Maanantai-iltana on ompeluseuran kahviiat. Lempi Myöhä-

nen huolehtii soitosta. — J.

LÄHETYSSEURAKUNNAN UUTISIA

Seurakuntamme pastorilla oli yllätys kun hänen velimiehensä perheensä kanssa saapui hänen luokseen tällä viikolla pitkän matkan takaa, aina Dakotasta saakka. Toivomme pitkämatkailisille vieraille nautintoa tällä vanhassa kotikylässä.

Tänä iltana on seurakunnan kuukausikokous. Muistakaaahan tulla ja sunnuntaina juhlihan huvilalla kaiken päivää; on aamu kokous klo 11 ja puolista syödaän klo 12—2 ja taas kello 2 alkaa kokous, jossa on saapuvilla useita eri puhujia ja lopullinen kursien valtava ohjelmallinen päätös juhla vietetään kirkossa sitte sunnuntai-iltana klo 7, jossa annetaan monipuolista ohjelmaa, soittoa, laulua, puheita sekä todistuksia kurskilaisilta, joita on ollut monesta eri valtiosta kuulemassa ja oppimassa. — Seurakuntalaisen.

Kauppiaat kannattavat parkkauksen poistamista pääkadulta

Hotel Raymondissa eilen puolen päivän aikana pidetyssä liike- miesten kokouksessa oli läsnä parikymmentä kauppiasta keskustellessa läpikulkuliikenteestä ja kysymyksestä, olisiko se kiertäettävä sivu kaupungin vai annettava kulkea valtakatua pitkin.

Kuusitoista kauppiasta 20:stä oli sitä mieltä, että läpikulkuliikennettä ei saisi sivuuttaa, jota vastaan neljä arveli, että siitä ei ole vastaavaa hyötyä, joten se saisi kiertää kaupungin, jotta tulos kaduilla vähenisi ja parkkaus kävisi helpommaksi. Ne taas, jotka tahtoivat matkustajien käyvän kaupungin keskuksesta, piti-

vät tarpeellisenä parkkauksen poistamista valtakadulta, että liikenne pääsi virtaamaan kohtuullisen nopeasti.

Polisipäällikkö Godley sanoi tungoksen johtuvan siitä, että autoja on parkkattu valtakadulle ja arveli, että huolimatta siitä, mitä valtion yleisten töiden departementti tekee tiesuunnitelmien sa kanssa ja mitä tehdään kaupungissa liikenteen johtamiseksi muille kaduille, parkkaus pitäisi poistaa ainakin toiselta puolelta valtakatua. Vasempaan kääntymiset myös hidastuttavat liikenteen kulkua.

Pormestari Carrieri piti tarpeellisenä Kimball-kadun laittamista kunolliseksi liikenneväyläksi ja sanoi sen laittamisen olevan edullisempaa kuin Broad-kadun rakentamisen, jota laimauttajakunnan jäsen Henry A. Estabrook kannatti.

Tuli tuhonnut kämpän Westminsterissä

Tulipalo hävitti fitchburgilaisen Joseph Gosselinin omistaman kämpän Leino-puistossa Westminsterissä torstai- asteen yönä, aiheuttaen arviolta \$1,200 vahingon.

Henry Aho, n:osta 295 Rollstone-katu, Fitchburg, vaimonsa ja kahden lapsensa kanssa oli kämpässä. Levolle mentyä Aho tunsi jotakin kärvä ja etsi sen syytä, mutta tulta ei näkynyt missään. Hän nousi vielä myöhemmin tutkimaan ja samaan aikaan John Winn, n:osta 29 Sanborn-katu, Fitchburg, koputti ovelle. Winn soitti Westminsterin palokunnan, joka päällikkö Joseph Motvillen johdolla saapui nopeasti paikalle, mutta tuli oli jo päässyt leviämään niin, että palokunnan päätehtäväksi tuli läheisten kämppien ja puitten varjeleminen.

Auto ruhjonut vanhaa naista

Mrs. Melvina Forcier, 74-vuotias, n:osta 1110 Main-katu, sai murtauman vasempaan jalkaansa polven alapuolelle eilen iltapäivällä jouduttuaan Hartfordista, Conn., kotiin olevan James O. Sharpin ajaman automobillin alle Main-kadulla, vastapäätä Park rakennusta.

Vanhus joudutettiin Burbankin sairaalaan, jossa tri Cornelius E. Geary sitoi vammat. Sharpe kertoi poliisille, että hän oli peräytymässä autoaan kadunvierestä kun nainen astui sen tielle. Poliisi Thomas J. Sugrue tutkii tapahtumaa.

Valtuusto pitänyt ylimääräisen kokouksen

Valtuusto piti eilen iltapäivällä ylimääräisen kokouksen, jossa valittiin arvalla useita valamies- ehdokkaita ylempään oikeuden rikosasiain osaston istuntoon, mikä alkaa tällä elok. 21 p.

Valamiehet ovat Edmund W. Divoll, 89 Highland avenue; Ernest F. Meacham, 20 Plain-katu; George E. Crainger, 47 Central avenue; Joseph H. Biggett, Elizabeth-kadun varrelta; Guy L. Cossapoon, 79 Bond-katu ja Ray F. Hewes, 23 Summer-katu.

Edustaja John J. Gilmartin toimi väliaikaisena puheenjohtajana, presidentti William L. McBride ollessa poissa.

Valtuuston yleisten töiden ja finanssikomiteat kokoontuvat ensi viikolla neuvottelemaan komissioneri Peirce ja pormestari Carrieren kanssa yleisten töiden suunnittelemisesta. Edustaja Gil-

bertin toimii tämän erikosovalokunnan puheenjohtajana.

Nuorukaisia ilmoitettu kadonneen

Polisille ilmoitettiin eilen, että Theodore Vaillette, 17-vuotias Young's-tien varrelta Lunenburgista ja Joseph Wazel, 17-vuotias, 383 Summer-katu, Fitchburg, ovat kadonneet kotoaan.

Tarkastaja Bernard H. Flaherty on, otettuaan selvää poikien aikeista ja muista seikoista, tullut sellaiseen johtopäätökseen, että he ovat yhdessä päättäneet lähteä Chicagon maailmannäyttelyyn. He mahdollisesti ovat "jumpyneet" johonkin rahtijunaan, joten poliisille Mechanics- villessä, N. Y., on lähetetty määräys pitää junia tarkoin silmällä. Länemmäksi myös on lähetetty poliiseille tieto poikien poistumisesta.

ASHBY, MASS.

Ashbylaiset muistakaa

pitää mielessään, että Fitchburgin kalleimmat järjestävät ohjelman ja tanssi-illan Majalle elok. 5 p. Ohjelmaa on hyviä ja monipuolinen. Puhumaan tulee O. Toikio. Paljon muuta hyvää ohjelmaa — lauluja, runoja ja humoria. Tanssia lupauksia.

Paikkakunnan maidontuottajat

Ensi maanantai-iltana, t. k. 31 p. Moisiolla pidettävän Ashby Farmers Unionin kokouksen yhteyteen, ajan lyhyiden tähden, on järjestetty myös maito-kokous. Osuuskassa Innon maitotuotteen hoitaja, A. Oksanen, ehkä tulee selostamaan meille tämän kokouksen tarkoitusta, mutta useampi kuitenkin on luvkenut keskiviikon Raivaajasta, että näitä kokouksia on ollut Fitchburgissa useamman kerran ja seuraava on taas ensi tiistai- iltana. Kuten näette, he kehoittavat kunkin paikkakunnan lähtemään silloin kaksi edustajaa, jotka voidaan viedä meidän vaatimuksemme esille harkittavaksi. Siis olisi kaikkien, joilla on mielenkiintoa tähän ja joita tämä nykyinen tilanne maitotuotannon alalla puristaa, tultava mukaan. Tämä on valtion puolelta pantu alulle, josta siis meille voi koitua parannuksiaakin kun jaksamme odottaa. Siivun muut hommat siksi illaksi ja valvomaan etuamme silloin kun siihen on toivon kipinä. — Olga F.

GARDNER, MASS.

Verotuslautakunta,

ohon kuuluvat Jaddus V. Leger, Paul P. Amor ja John Korbuszewski, parhaallaan laskee veropuustaa tälle vuodelle. Sitä laskehtaessa täytyy ottaa huomioon kiinteistöjen arvot, valtion ja kauntin verot, erilaiset lisäverotukset ja kaupungin tulot.

Entisen majurin, George Sweeneyn esityksen mukaan, kymmenen prosentin alennus on tehty kiinteistöjen arvoissa muissa paikkakunnissa, vaan ei missä, missä arvoja alennettiin samalla summalla tai enemmän viime vuotena. Arvelaan, että veropuuste saadaan laskettua kahden tai kolmen vuoden sisällä.

Piiri oikeudessa

eilen aamulla William Leblanc maksoi sen \$95 sakon, joka hänelle tuomittiin kesäkuun 1 päivänä.

vänä. Häntä sakotettiin \$25 luvattomasta autonajosta, \$20 met sästys- ja kalastuslupan hankkimisesta vääryydellä ja \$50 luvattomasta ampuma-aseiden omistamisesta. Silloin kun tuomio langetettiin, Leblanc vetosi, mutta nyt hän peruutti vetoamuksen ja maksoi sakon.

Mrs. Hattie Deban, jolla on ravintola numerossa 504 Chestnut katu, oli syytettynä väkijoumien hallussaanpitämisestä myyntitarkoituksessa ja kämpäyksen suvaitsemisesta. Hänen asiansa lykättiin elokuun 24 päivään. Mrs. Deban asetti \$400 takauksen.

East Templetonista kotoisin olevan George W. Battyn asia lykättiin elokuun 10 päivään. Häntä syytetään auton ajosta nuuvuoksissa ja juopottelusta. Westminsteriläistä Eino Kurikkaa sakotettiin \$10 liian kovasta autolla ajosta.

Poika loukkaantunut.

Raymond Bourgeois, East Templetonista kotoisin olevien Mr. ja Mrs. Felix Bourgeoisin neljän vuoden ikäinen poika, on Heywoodin sairaalassa potien vammoja, jotka hän sai kun leominsteriläisen Herbert Savagen auto tööttäsi häntä. Pojalta mur- tui päähän ja reisiin. — Yrjölä.

Oaston puolivuositokouksessa

asiat muodostuivat pääasiallisimmin tilien lukemisesta, joita esittivät osaston johtokunnan virkailijat ja myönnettiin tilien tarkastajain lausunnon perusteella tilivapaus, paitsi että rahastonhoitajan tilit luetaan seuraavassa kokouksessa, kun tien tarkastajat eivät olleet ehtineet suorittaa tarkastustaan loppuun saakka.

Johtokuntaan valittiin seuraavalle puolivuodelle: A. Sievänen, S. Kauppinen, J. Ahtio ja T. Han nula.

Ostijupujen myyjäksi valittiin Mari Annala ja ostijupujen vastaanottajaksi valittiin Helmi Jan hunen.

Hyväksyttiin johtokunnan suunnitelmia valistustyöstä union-

Finnish Trucking Co.

327 Elm St. — Tel. 2428
MUUTTO- JA AJOTYÖTÄ
Kotipuhelimit:
Ukkola, puh. 3034
Luoma, puh. 4416 W

"Kymmenen hyvää"

Uusi kirjasarja juuri saapunut Suomesta.

65c kpl.

Sidottuna koviin nahkaselkäkansiin.

Joka ostaa koko sarjan saa kymmenennen kirjan vapaasti.

Uusia suomalaisia

Gramofonilevyjä

50c kpl., 3 kpl. \$1.25.

Käykää ostamassa nyt ennen kun varasto loppuu.

Finnish Drug Co.

Suomalainen Apteekki

835 Main St. (Kuusamolla) Fitchburg, Mass.

Bergroth Studio

(Suomalainen Valokuvaamo)

Tel. 2828

775 Main St., Fitchburg

RAND'S RADIO SHOP

119 LAUREL STREET, FITCHBURG, MASS.

Puhelin 3015-W

GEORGE T. POLLOCK

Sekatavarakauppa ja Gasoliiniasema

432 MECHANIC ST., FITCHBURG, MASS.

Puhelin 4457

nistisen liikkeen aikaansaamiseksi paikkakunnalla, jossa ollaan yhteistyössä valtiokomitean ja englanninkielisen osaston kanssa.

Valtiokongressioon edustajien raportiksi hyväksyttiin se se- lostus, mikä on julaisu Raivaajassa kongressioon päätöksistä.

Andoverin osastolta oli tullut kirje, jossa pyydetään toimittamaan keräystä A. Riversin hyväksi, korvaamaan sitä vahinkoa minkä hän kärsi tulipalossa. Kirjeen johdosta päätettiin, että ei kai nykyoloissa ole mahdollisuutta saada keräyksellä mitään kasaan kun ihmisillä ei ole työtä ja nekin, joilla sitä vähi- sen on, eivät saa mitään palkkaa, että olisi ajanhukkaa keräyksen toimeenpanon yrittäminen.

Kaunis se oli ilma viime sunnuntaina, mutta sen ilman kauneus oli myöskip vienyt jäsenet osaston kokouksesta niin vähään, että onpa häpeäksi osaston jäsenistölle, että osaston puolivuositokouksessa pitää niin vähälu- kuksella jäsenistön osanotolla pi- tää. Tämä on sellainen hieno huomautus seuraavassa kokouksen varalle, että tulette kokoukseen, ettei tarvitse sanoa raskaammin. — V. A.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Raivaajassa!

CLOVER HILL FARMS, Inc.

KOTITEKOISTA JÄÄKERMAA

Paahdettuja Frankfurteja ja Voileippiä.

Kings Corner, No. Leominster ja Lunenburg Center

City Bottling Works

Karl Wikstedt, omistaja

182 Mechanic St. — Fitchburg

Puhelin 2397

Maukkaita virvokejuomia

Fitchburgin Osuuskahvilassa

tarjolla on ruokaa aterioittain ja vii- kottain. Kahvia ja voileippiä aina saatavana.

Toinen kerros

817 Main Street, Fitchburg, Mass.

Otto F. Anderson

SUOMALAINEN NOTARIO

835 Main Street, Fitchburg, Mass.

Valmistaa ja vannottaa Valakirjoja, Passinomuksia, Kauppa- ja velkakirjoja, y. m. asiakirjoja. LAIVAPILETTEJA

Fennia MARKET

Ruokatavaraa -- Lihaa

Teetä -- Kahvia

24-26 Academy Street, Tel. 972

Fitchburg, Mass.

PAUL F. SAN CLEMENTE

LAKIMIES

336 Main St. Fitchburg, Mass.

Puhelin 2833

A. Z. Goodfellow

LAKIMIES

748 Main St. Tel. 752

Fitchburg, Mass.

Bessie's Dress Shop.

268 Water St., Fitchburg, Mass.

TAKKEJA

LENINKEJÄ

HATTUJA

Leninki-erikoiskuksia erikois- hinnalla.

Omistaja työskennellyt 6 vuotta Baylinin tulkitteluksella.

Fitchburg Coal Co.

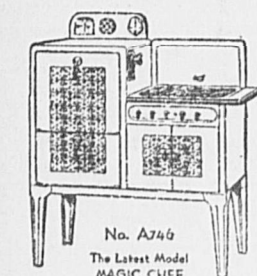
4 Day Street — Tel. 456

Fitchburg

Kovaa ja pehmeää kolia. Keittoonin polttimoissa ja lämmityslaitoksissa poltettavaa öljyä.

KAASULLA
KEITTÄMINEN
on MUKAVAMPAA kuin
koskaan ennen!

Fitchburg Gas & Electric Light Co.

Tel. 1550

Tel. 1550

Samuli Paulaharju:

HÄRMÄN AUKEILTA

408 kookasta-sivua, 370 hienoa syväpainokuvaa ja 5 Härmän karttaa.

Hinta kangaskansissa \$3.00

RAIVAAN KIRJAKAUPPA,

FITCHBURG, MASS.

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG

Tenementti vuokrattavana 170 Marshall St.

Myytävänä vankka työhevonen, timotei heiniä, farma- ja kankalätkä- lisiä, käytettyjä lautoja ja kanakoppia. — Angelo Ghenes, Ashburnham Hill Road.

Hyvä ja halpa tenementti vuokrattavana 230 Kimball St. Kysykää Työ- läisten Luottoyhdistyksen konttorista.

Tenementti vuokrattavana. Valoisat

ilmavat huoneet. Lähemmin puodissa, 307 Rollstone St., Fitchburg.

Hyvä tenementti vuokrattavana 187

High Street. Tiedustelkaa kolmannesta kerroksesta.

4 huoneen tenementti vuokrattavana

193 Hazel St. Kysykää: D. Kurki, 245 Rollstone St.

Tenementti vuokrattavana 144 High

St. Kysykää Salmiselta.

Raivaajan ja Työläis'en Luottoyh-

distyksen konttori, sekä Raivaajan